DIARI CATALÁ
DE
Avisos, Noticies y Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona { Edició vespre 1 ptas. mes
Edició matí. 1 » »
Espanya . . . . 4'50 ptes. trim.
Unió postal . . . . 9 » »
Paquet de 30 números. . 90 cèntims

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció y Administració
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entresol
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMPTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Teléfon 184

Anuncis, esquelas, comunicats y reclams a preus convencionals. Per la edició del vespre s'admeten esquelas mortuorias fins a les sis de la tarda. Per l'edició del matí, fins a les tres de la matinada.

Any XXI núm. 4,219 — Barcelona: Dijous 2 de febrer de 1911 — Edició del MATÍ

SANT DEL DIA: La Purificació de Nostra Senyora.

Sant de demà: St. Blay, b. y mr.—**Quaranta hores:** A la iglesia de Ntra. Sra. de Misericordia, de Religiosas terciarias de St. Francesch d'Assís.—Hores de exposició: de 2/4 de vuit del matí, a 2/4 de sis de la tarda.—**Demà:** A la mateixa iglesia.—**Cort de María:** Ntra. Sra. dels Angels, a sa iglesia.—**Demà:** Ntra. Sra. de la Providencia, al Pi, privilegiada.—**Missa d'avuy:** La Purificació de la S. Verge María; color blanch.—**La de demà:** La Sagrada Familia, Jesús, María y Joseph; color blanch.—**Adoració nocturna:** Avuy, dijous, dia 2. Torn de St. Joseph.

Observatori Meteorológich de la Universitat. - Director: E. Alcobé — 1 de janer
HORES D'OBSERVACIÓ: 9 matí y 3 tarda.—Barómetre a 0° y al nivell del mar: 7 h. 759'4; 3 t. 758'5.—Temperatures: máxima 14'6 sol; 11'3 ombra.—Mínima. 9°- ombra; 1'2 reñ.—Temperatura a l'ombra: 6° 3; 7°.—Pluja a les 24 hores: 4'7.—Aigua evaporada en milímetros: 2'8.—Graus d'humitat: 7 h. 66 —Direcció del vent: E.; N.E.—Velocitat del vent: 1 2'5 k.—Estat del cel: cobert.—Núvols: Classes: N.; N.; C. R. N.—Cantitat: 1; 0'8.
Sortida del sol: 7 8.—Posta: 5' 7.—Sortida de la lluna: 8'37 m.—Posta: 7'19 n.

DON BONAVENTURA BLAY Y MILÁ

natural de Sitges

ha mort cristianament als 54 anys d'edat

(A. C. S.)

Els seus afligits esposa, fill, entenada, pare, mare política, germá, nebots y demés parents y les rahons socials «**Vichy Catalán**» d'aquesta plassa y «**Marimón Bosch y C.ia**», de Santiago de Cuba, al participar als amichs y coneguts tan irreparable pérdua, els preguen li tributin un recort en llurs oracions y se serveixin assistir a la casa mortuoria, Passeig de Gracia, número 43, avuy, dijous, dia 2, a dos quarts de quatre de la tarda, pera acompanyar el cadavre a la iglesia parroquial de la Concepció y després al Cementiri del SO.

No's invita particularment

Donya Pietat Chaminade Torner

de Llopis

VA MORIR AHIR

(A. C. S.)

El seu viudo don Enrich Llopis, fillastres Enrich, Josephina y Francisco Llopis Arañó, germans Eugeni (ausent), Lluisa, Elvira (ausent), Ramón y Nativitat, germans polítichs en Frederich Soler y en Joan Fábregas Jorba, oncle don Carles Chaminade (ausent), oncles polítichs don Joseph y donya Hermenegilda Llopis Guix, nebots, cosins y demés parents, al participar als amichs y coneguts tan irreparable pérdua, els preguen la ningun present en llurs oracions y els agrairán se serveixin assistir a la casa mortuoria, Canuda, 26, avuy, dijous, a dos quarts de quatre de la tarda, pera acompanyar el cadavre a la iglesia parroquial de Nostra Senyora del Pi y d'allí a sa darrera estada, Cementiri Nou.

No's convida particularment

La Casa Blanca
OCASIONS PERAL CARNESTOLTES
Sedes, satins, cintes y sabates
Concell de Cent, 324

Tusquets y C.ª S. en C. Banca-Borsa.
Valors y cupons.—Rambla del Centre, 9

Ningun enfermo del
ESTÓMAGO é INTESTINOS
por crónica y rebelde que sea su dolencia debe desesperarse. Muchos son los que han consultado con notabilidades médicas de Paris, Londres, Berlin, New-York, Roma y Madrid; sin encontrar alivio con otros tratamientos y en cuanto dichos médicos les han recetado el *ELIXIR*
SAIZ de CARLOS
(STOMALIX)
han recobrado la salud con su uso, largos años perdida.
Con mucha frecuencia las fermentaciones anormales del estómago producen acedías y vómitos que se corrigen inmediatamente con este medicamento quitándose las náuseas, dolores, ardores epigástricos, aguas de boca y tendencia al vómito, la digestión se normaliza, el enfermo come más, digiere mejor y se nutre, aumentando de peso si estaba enflaquecido.
De venta en las principales farmacias del mundo y Serrano, 30, MADRID
Se remite por correo folleto á quien lo pida

LAS NOVEDADES
Almacenes
DE ROPAS PARA CABALLEROS Y NIÑOS
Confeccionadas y á Medida
Camisería : Géneros de Punto : Guantes : Corbatas : Sombrerería : Zapatería : Artículos para Viaje : Bisutería : Objetos para Regalos : Paraguas Bastones : Impermeables
Teléfono 2017
Rambla dels Estudis, 14. - Canuda, 2
FI DE TEMPORADA
Rebaixes de 15 % en totes les seccions
NOTA.—A comptar del primer de FEBRER se rebaixará'l descompte únich de 15 per 100 en totes les seccions. S'exceptúen els trajos a mida y els encárrechs a confeccionar. Totes les prendes y objectes porten el preu imprés en sa reopectiva tarjeta.
L'ANTIGA CASA FRANCISCO MARTI
EN LIQUIDACIO
S'ha trasladat al carrer del Call, 15, al carrer Aribau, 55, pera realisar ses existencies

Els que tinguin tos
pronguin l'antiga y acreditada Pasta pectoral del Dr. Andreu. Demánis en farmacies.

RHEINISCHER HOF
Nice (Hotel du Rhin) 1.er ordre-150 llits.-Preu mod.

ARTS FOTOGRÁFIQUES
Ampliacions - Positius Reproduccions
CUYÁS-PARADÍS, 10

J. Marsans Rof y Fills
Valors, Cupons, Giros, Comptes Corrents, Cambi de Monedes
(RAMBLA CANALETES, 2)

Vies urinaries Tractament indoloro y intensiu pel **606** Jovellanos, núm. 9. De 6 a 9 de la nit.

INDISCIPLINA

No es possible l'ordre, ni l'avenç, ni el viure normal, sense disciplina.

La disciplina consisteix en el respecte racional de tots els ciutadans a la lley, en el respecte de tots els ciutadans a l'autoritat.

Perxò alguns senyalen com a més perfecta forma de govern la republicana. Car sembla, segons aquests, que les institucions monárquiques constitueixin odiosos estats d'excepció devant el cumpliment de les lleys generals. Perxò les propagandes republicanes, desbordantes de profusions verbals, de cataratas oratories, d'aclamacions entusiastes, solen depurar austerissimament el contingut ideológich.

Malhauradament els fets contradiuen les prèdiques. El republicanisme espanyol se fragmenta cada vegada més. Els innumerables capdills, mutuament rivals, del republicanisme, devenen, de tant maniobrar pel respectiu interés personal, una mena de corsaris de la política.

El republicanisme espanyol se basa, de fet, en la indisciplina, en l'individualisme més desenfrenat. Les masses no volen directors. Els directors no respecten l'autoritat directiva per ells encarnada. Sense autoritat moral, sense força material, deixen arrossegar el seu prestigi per les turbes.

Perxò'l nostre republicanisme no es cantonal com un federalisme, ja que aleshores la fragmentació brolla, no de la naturalesa, però sí d'un criteri racional, d'un sistema; sinó que constitueix una mena de petits castells feudals o de minúsculs regnes de taifes... Cada partit devé localista, hermètich, ab un tirà o dictador qui'l monopolisa.

Les excepcions colectives de benefet, de disciplina, d'educació política, dins el republicanisme espanyol, son honrosíssimes, però comptades.

Ens sogereix tan tristes consideracions la nova, publicada aquests dies, que diu aixís:

«En el Centre republicà—de la Coruña—s'ha celebrat l'Assamblea general del partit.

»S'acordà no enviar representants a l'Assamblea republicana de Madrid, per estimar que'ls actuals quefis no reuneixen les condicions precises per dur-hi un partit, preferint viure sense somiments.»

En aquestes condicions, no pot haverhi partit únich, ni conjunció general, ni sisquera partits generals diversos. No sabem ab quin dret els nostres republicans demanen un cambi de regisme. Els qui's desavenen a la oposició, no podrien entèndres per governar. Els qui no arriben a organisar y dirigir un partit d'elements força homogenis, menys podrien reorganisar y dirigir l'Estat espanyol, víctima de radicalismes contraposats.

Al Dia

Va de bó

Ja ho deuen haver llegit: en Cambó rebrà avuy el nomenament d'Embaixador de S. M. al Vaticà. Ja ha estat a Italia ara fa pochs dies; y aquests darrers, desde que es aquí, que no fa més que menjar macarrons, tallarins, polenta, arroç a la milanesa y llegir el Dant.

L'he interviewat y, encara que de moment no volía declararme la veritat del nomenament y de lo que va a fer a Roma, ab diplomacia y mà esquerra li he fet cantar tot.

Ha estat a Roma y ha vist al Papa, cosa que no passa a tothom. El Papa li ha dit lo que en Canalejas havía de fer y... dòmine! Per això el president del Consell ha retirat el projecte de lley d'Associacions que havien publicat els diaris. ¿Ho veuen clar, ara? Abans de anar a Roma, en Cambó conferenciarà ab en Canalejas y aquest li dirà lo que el Papa ha de fer. Tot va com una seda.

Però lo de Roma no té gaire importancia. Lo gros es lo del Japó: sí, senyors, lo del Japó. ¿No ho sabien? En Cambó, desde Roma, anirà a Tokío representant al Govern dels Estats Units pera negociar un tractat contra la emigració groga y un altre sobre les fortificacions del Canal de Panamà. Els japonesos, que ja sabem que son uns tranquils, renuncien al dret d'anar a California, mentres els Estats Units se comprometin a no fortificar el Canal. Será una victoria de primer ordre... Y ja está a punt. No falta més sinó que'l president firmi el decret... que será'l dia 30 de aquest mes.

Però això no es rès encara. Eixint del Japó, en Cambó se'n saltarà a Holanda y a Bèlgica a arreglar lo del Scalda y de passada, fent escala a Creta, deixarà enllestida la eterna qüestió de la independencia cretona... y fins de la indiana y tot.

Els regionalistes ens ho teníem molt callat tot això: ¡Som tan... tan llarchs y entremaliats els regionalistes! Però ja que s'ha descobert una cosa, tant se val descobrirho tot... es a dir, tot: tot nó. Encara'ns en guardem de ben amagades que, si les dèyem, farien baixar els valors... No volem la ruina de ningú.

***

Y velshi-aquí... Aixís s'escriu l'historia. ¡Ah! y que no s'hi val a desmentirho tot això: es inútil. Tretze son tretze... No hi hà més veritat que la que'ls diaris porten. Y quan els diaris se posen a inventar veritats, fan feina.

¿Oy que fa pena que en diaris serios s'escriguin aquestes coses? Figúrinse si en podríem anar afegint de mentides... Ni «El Progreso» ens guanyaría. Donchs molts diaris se fan aixís: saben, com ara jo, que tot lo que dich es mentida...

¡¡El sacerdoci de la prempsa!!

POL.

GLOSARI

UNA TERCERA GLOSA SOBRE L'IMPERIALISME ANGLÉS, Y PROU

Els qui miren superficialment les coses poden avuy pensar que l'Imperialisme anglés se troba decaigut... Lluites que li semblen extranyes agiten el país; y, com pera tots els mortals, també ha arribat pera'l gran Joe, tot y tardana, la hora de dirse vell. Però jo afirmo que aquesta vellesa es triomfal; perque ja han encarnat y viuen plenament, dins la política anglesa, l'ideal d'Imperi y el mètode de Birmingham. Nosaltres havem conegut Chamberlain massa tart y podem trobarnos temptats a pendre un petit episodi de la seva acció, la campanya a favor de la Umó duanera, per programa general de la seva vida. Però reconeixements com ara la mort de sir Charles Dilke venen a instruirnos ab la memoria dels primers objectes enveris els quals la vida eficacíssima d'aquell home s'orientà.

La major victoria pera un polítich de bona fè en les lluites d'opinió, no consisteix en anorrear a l'enemich, ni solament en posarli el peu assobre; sinó més bé en haver obligat a l'enemich a adoptar els ideals propis.—Contàvem abans d'ahir com mitg sigle enrera tot el poble anglès, y adhuc sos polítichs més lúcids, eren partidaris de l'abandó de les colonies; y com dominava encara el liberalisme de Manchester, ab son «laissez-faire», ab sa política d'irresponsabilitat; y com, a la inercia conservadora no més s'oposaven els espasmes revolucionaris del negre Oest. Ara, de aquell abandó ningú s'atreviría a parlarne; sinó, al contrari, de l'acreixement y major cohessió del imperi colonial y de l'abrassada de tots els «homes-parladors-de-anglès». Y a la teoría de la irresponsabilitat ha sustituit, unànim, la teoría de la responsabilitat; y ja tothom sab, y s'aprofita de saber, que, a més de les eleccions y de les revolucions, hi hà mil formes d'intervenció, les més útils, pera tots aquells qui se sentin cridats a acomplir una reforma. Aquestes ideas y aquests mètodes han devingut generals als qui's diuen conservadors y als qui's diuen liberals, als Lords y als Anti-lords, a laboristes y a irlandesos. Si aquestes ideas y aquests mètodes son la essencia de l'Imperialisme, podem dir que l'Imperialisme es victoriós. Y si son bras fou un dia Joseph Chamberlain, podem dirne, de la vellesa de Joseph Chamberlain, triomfal vellesa.

Això no significa que la ruta a seguir degui donarse per acabada. Es que s'acabaría jamay? Tot imperialisme tendeix a devenir nacionalisme, per la mateixa rahó que tota ciencia tendeix a devenir ensenyança; y tota ambició, avaricia; y tota fam satisfeta, son. Però mentres en un país restin esperits joves, verament joves, may faltarà qui enlairi la bandera del més enllà. Sir Dilke havía devingut un home de saló y ha mort ara. Chamberlain ha devingut vell y tal volta morí demà mateix. Però l'Imperi pot ferse encara més gran, més coherent, més unànim; la Intervenció, més activa, més múltiple, més àgil y poderosa.

XENIUS

Els temporals

Detalls

Cap a mitja nit tocaren terra a can Tunis Pere Sans Castellà, de 51 anys, habitant a Mataró, carrer de Sant Feliu, 22; Joseph Berenguer Pujol, 53 anys, carrer de Sant Pere, 40 baixos, y Francisco Berbena Vilaronga, de 20 anys, Sant Joan, 69, baixos, els quals havien hagut d'abandonar la barca «Colón» y salvarse nadant.

S'ignora l parader de Joseph Baró, Agustí Formaguera y Albert Barrera, de Caldetes, que tripulaven la barca «María», ab els germans Grau que van poder arribar a la platja.

A les vuit del matí, devant dels banys Zorava, platja de Can Tunis, va ser trobat el cadavre d'un nàufrech, com d'uns 28 anys, vestit ab garibaldina negra y pantaló de vellut.

Devant del carrer de Rondán va aparèixer un altre cadavre de pescador entre mitg de troços d'embarcació.

***

Per ordre del alcalde, el senyor Galtés, quefe de la comissaría de pobres, y un fill seu, van anar cap a can Tunis ab una carretada de roba procedent del Alberch del Parch.

Aquells dos senyors, els quatre municipals de can Tunis, una parella de la guardia civil de servey a la barriada y tres carrabiners de vigilancia a la platja van ser els únichs representants d'autoritat que estigueren allí y realisaren veritables prodigis d'abnegació, recorrent aquella extensa platja ab un vent terrible y una pluja furiosa.

Ni Salvament de nàufrechs, ni Creu Roja, ni metges municipals, ni rès més.

Els vehins de can Tunis incíos pobra gent que viu en miserables barraques, se portaren com no s'han portat alguns que tenien més obligació. Un pobre home que viu a una trista barraca reculli a un nàufrech, el retornà, el va fer ficar al llit, y, després, desafiant la pluja, se n'anà fins al quarteret municipal a cercar un cotxe.

Els nàufrechs eren portats al quarteret o a la caseta dels carrabiners, y allí se'ls donava roba calenta y alimentació: bé prou necessitaven una cosa y altra.

Se registraren escenes doloroses al anarse concentrant els nàufrechs y comprovar que mancaven companys, pares, fills...

Un vell pescador de Mataró's desesperava al quarteret per la pèrdua del fill: el fill plorava a la caseta de carrabiners la pèrdua del pare: quan se trobaren hi hagué un espectacle tan commovedor que no hi hagué circunstant a qui no li saltessin les llàgrimes.

Un pobre home explicava que havía estat dúes hores arrapat a la barca volcada. Un cop de mar el separà d'aquell refugi y estigué dúes hores nadant fins arribar a la platja. Quan ho explicava, tenía encara'ls cabells erissats.

Una barca provà, durant més d'una hora y mitja d'arribar a la platja. Y cada vegada, quan ja quasi hi tocava, la ressaca l'empenyía mar endins. Dos timons perdé y per fi un cop de mar la volcà; els tripulants pogueren nadar fins a terra.

Els pobres nàufrechs, ab llàgrimes als ulls, donaven gracies al senyor Galtés per lo que l'Alcaldía havía fet per ells...

Informació dels práctichs

A la casa de pràctichs del port, ab l'amabilitat acostumada, ens van donar noticia detallada dels aconteixements de ahir a la platja de can Tunis, y, de les causes dels naufragis.

Les barques sortiren de les platjes de llevant ab bonança, essent sorpreses mar enfora pel temporal sobtat que va desencadenarse. El vent bufava del Nort y les pobres embarcacions se vegeren obligades a seguir empeses en direcció a ponent, ab l'esperança de recullirse en el port de Barcelona. Però aquí començaren els tràfechs. Al ésser devant del port, com que'l vent venía de proa, els fou impossible embocar, havent de seguir avant cap a ponent, seguint empeses pel vent.

Les barques que pogueren s'arrambaren cap a la platja y lograren fondejar allí, però la mar grossa anava pujant, posant en greu perill als pobres embarcats, que demanaven socors en va.

De quatre a cinch de la tarda dels d'ahir una de les barques allí ancladas va fer senyals demanant auxilis.

Vistes les senyals desde la torra-vigía de la punta, els práctichs varen fer sortir el remolcador «Cataluña». Mentres el «Cataluña» sortía desafiant el fort temporal, desde'ls astillers Burell telefonaren a la casa de pràctichs, ordenantse la sortida del remolcador «Montserrat».

De resultes d'aquest viatge d'auxili, els remolcadors portaren al port dúes barques. De les dúes que remolcava el «Montserrat», l'una se va perdre, per haverseli estroncat el remolch.

Quan els remolcadors arribaren, a 1/4 set del vespre, un pescador va anar a la casa de pràctichs a demanar auxili, perque'l temporal se li emportava la seva embarcació, que tenía amarrada en el troç nou de l'escollera de ponent, per damunt la qual el mar botava ab força espantosa.

—¡Ningú'm dona auxili!—cridava l'home indignat, y, efectivament, a tots els llochs hont l'havía demanat li giraven l'espatlla.

El remolcador «Montserrat» va sortir de nou cap a cercar la barca, y al cap de mitja hora tornava ab ella a port.

Y ja era nit. La manca de material a propòsit, la inorganisació de la institució del Salvament de nàufrechs, feyen desesperadora la passivitat en que havien de quedarse. A les set del vespre, el patró del Salvament de Nàufrechs anava esverat per la Barceloneta reclutant salvadors a sou, perque no'n tenen de servey fixe.

Els pràctichs, no poguent fer més per aquella pobre gent, avisaren als del Salvament de Nàufrechs, y entre tots, perque no hi hà qui dirigeixi, va organisarse un servey de personal que tripulà la barca de salvament, tota vegada que els remolcadors no podien anar fins a la platja hont estaven anclades les embarcacions que'ls municipals y la pobre y generosa gent de Can Tunis socorrien.

També a primera hora fou avisat pels pràctichs el remolcador de les obres del Port, qui va sortir en infructuós viatge.

Al matí d'ahir

A la matinada d'ahir els remolcadors «Montserrat» y «Cataluña», ab el vaporet bomba de les obres del Port, sortiren cap a can Tunis, circulant pels voltants del riu, pera veure si's podía aprofitar la seva presencia. La llanxa de salvament era portada a remolch del «Catalunya», essent la que anava platja endins, aussiliant a qui podía.

Els dos remolcadors van portar ahir 11 barques al port y dúes el barco-bomba de les obres.

L'aspecte que ofería la platja de can Tunis desde la escullera del Oest al Arsenal era desconsolador. Empotrades a la sorra, trasbalçades d'una banda a l'altra pel temporal, se veyen set o vuit barques, algunes d'elles destroçades.. Arreus de pesca destroçats y algunes piles de peix cullit pels pescadors ahir abans del temporal, eren extesos per allí.

Aprop de la fundició de can Planas Flaquer se veya una altra barca destrollada. Darrera dels tallers de can Burell hi havía altra embarcació, atravessada y sense pal. Tocant als banys Zorava, se veya una embarcació completament descarnada, quedant sols el costellatge y la quilla.

L'espectacle s'allargava platja endins. Troços de fusta llençats per les onades, embarcacions tirades allí al demunt per la força del mar que encara bramulava feréstegament. Aprop del riu encara quedaven dúes barques girades per complet.

La gent de la barriada de can Tunis que contemplava aquell espectacle tristíssim, anava reculint la presa que'l mar llençava. Tros os de xarxa cosit a fustes, caps de timó; tots els restes de la tràgichs aconteixements que s'havien desenrotllat ahir entre les ones.

Entre la gent de mar se comentava llurament el deficient servey del Salvament de nàufrechs.

A la Comandancia de Marina

La Comandancia de Marina va telegrafiar ahir matí als pobles de la costa de ponent, fins a Tarragona, demanant noticies sobre les barques o restes del naufragi que haguessin pogut anar a raure a les seves platjes.

A les quatre de la tarda no s'havía rebut encara resposta. Sols se sabía que a les costes de Garraf havía sigut llensada una barca ab dos pescadors, que eren tots els tripulants que portava.

Els tripulants son pare y fill. El bot, anomenat «St. Joan», era de la matrícula de Vinaroç.

El comandant de Marina va telegrafiar a Vinaroç donantne compte.

Dos cadavres

Segons les noticies oficials del Jutjat de Marina, els cadavres que'l mar va llensar ahir a les platjes de Barcelona, son dos, que van aparèixer a cán Tunis a la matinada.

L'un se va trobar extés dintre una barca, que les onades van llensar a la platja, y es l'únich que ha sigut identificat.

El difunt se deya Marcelí Gibert Juliá, de 65 anys d'edat, natural de Caldetes, y era tripulant del bot «María», de la matrícula de Barcelona.

L'altre cadavre es d'un subgecte d'uns 42 anys, y no ha pogut ésser identificat.

Hem demanat a la comandancia la llista dels que faltaven, y ens han fet de resposta, que, com que no se sabía d'una manera certa els noms dels salvats, perque quasi cap d'ells s'havía presentat, era exposat donar la llista dels que faltaven.

A les cinch esperaven resposta de telegrames enviats.

Les barques llençades a la platja de cán Tunis pertenéixen a Mataró, Montgat, Badalona, Vilassar, Caldetes y altres pobles de la costa de Llevant.

Barques refugiades a Tarragona

Ahir comunicaren a darrera hora a la Comandancia de Marina que al port de Tarragona s'han refugiat del temporal les següents barques, salvantse tots els tripulants.

Barca foli 1.026 «No me mires», de la matrícula de Barcelona, patró Francisco Peris Cabana. Barca foli 1.345 «Maura», patró Jaume Huguet Moreno, matrícula de Barcelona. Barca foli 1.297 «Pobre Balbuena», matrícula de Barcelona, patró Joan B Llambrich. Barca foli 1.061 «Virgen del Remedio», matrícula de Vinaroç, patró Sebastià Buscaró. Barca foli 874 «Joven Lola», matrícula de Vinaroç, patró Jaume Albiol.

Además hi hà les barques folis 360 y 425, de les que no se sab el nom, però que son allí refugiades, ab les tripulacions salvades.

Totes les barques venían de Barcelona.

Dos valents

Entre'ls molts actes heroichs realisats ab motiu del temporal del dimars, se'ns ofereix per conducte fidedigne'l següent:

A cán Tunis, prop del mar, hi hà la fábrica de paper de la viuda de Quirze Casanovas. El maquinista, Ramón Orís, y el fogainer, Sebastià Lleonart, van pujar al terrat a contemplar l'efecte del temporal marítim, y tot d'un plegat se n'adonaren de que una barca pescadora anava a mercè de les formidables onades, sense que l'únich home que's veya a bordo tingués esma per a fer rès més que abandonarse a lo que sobrevingués.

Comprengueren que la pèrdua d'aquell home era infalible; no atengueren a rès més que al impuls dels seus bons sentiments, y posarse un ganivet a la cintura, baixar precipitadament a la platja y tirarse a l'aigua vestits y tot, va ser qüestió d'un moment. Lluitant ab increible energía contra la furiosa mar, aquells dos braus arribaren a la barca. Bona idea havía sigut la de proveirse dels ganivets: el pescador estava lligat a la embarcació ab una corda, y de no poderla tallar, el salvament hauría sigut impossible.

Tallada la corda, els dos heroichs obrers s'emportaren al nàufrech cap a la platja, ahont hi arribaren felisment, l'entraren a la fábrica y allí li prestaren els auxilis que'l seu deplorable estat exigía. Quan el nàufrech estigué un xich retornat, les primeres paraules que va pronunciar vàren ser pera lamentar la desaparició del seu company. Casi al mateix moment se presentava a la fábrica'l company demanant en nom de Deu que'l socorreguessin...

Els dos pescadors explicaren que, sorpresos pel temporal prop de Mataró, y no podent per sí sols anar en terra, anaren recorreguent prop de la costa demanant auxilis per senyals, sense que ni de Mataró, ni de Vilassar, ni del Masnou, ni de Badalona, ni de Barcelona se'ls prestés ajuda.

Els dos abnegats salvadors no explicaren a ningú la seva meritoria acció, com si's tractés del acte més senzill del mon. Fins tart d'ahir no se n'enteraren les persones que'ns ho han explicat. Ara convé que se n'enteri l'autoritat de Marina. Aquests dos valents mereixen una recompensa.

Polítiques

AVÍS IMPORTANT

Se'ns comunica que, precisament en els barris desafectes a la política radical, no han pas estat ben recullides les fulles d'empadronament que serveixen pera la confecció del cens de la ciutat. Més: ens diuen que alguns dels guardies municipals encarregats de recullir les esmentades fulles en els barris també esmentats, o bé han sigut rellevats o bé han rebut ordre de no complir aquesta feina que'ls estava encomanada.

Per això, cridem l'alerta a tots els veihns que encara tinguin a casa la fulla d'empadronament. Els qui's trobin en semblant cás, no han de fer rès més que anar a entregarla a la tinencia de alcaldía corresponent al districte en que visquin; tenint la precaució elemental d'exigir, en cambi, un rebut, car en els temps que correm els procediments de mala fé son tan abundosos que obliguen a tots els bons ciutadans a caminar ab peus de plom.

Aixímateix donem la veu d'alerta a les minories del Ajuntament a fi de que depurin els fets y defensin els drets dels ciutadans, tant o més sagrats que els seus mateixos interessos.

L'alcalde y regidors regionalistes.

Va sortir ahir a la tarda cap a Valls la comissió del Ajuntament, composta dels senyors Pardo y Carreras y Candi, pera representar a la ciutat en les festes que allí se celebraràn avuy. També ya sortir a la tarda cap a Tarragona y Valls el marqués de Marianao, alcalde de Barcelona, qui té la representació del Rey a les mateixes festes.

Ha sigut objecte de molts comentaris que, anant cap al mateix lloch l'alcalde y els regidors de Barcelona, cada hú triés per un camí diferent.

Informació

Dictamens famosos

Entre les coses tristament memorables que figuraràn per sempre més al patrimoni polític de la majoría radical del Ajuntament de Barcelona, hi son els dos dictamens que ans d'ahir foren aprovats sobre les qüestions dels metges municipals y de les llevadores supernumeraries.

El nostre estimat amich don Francisco Albó, prou va atacar durament y ab valentía als defensors dels esmentats dictamens El senyor Janssens, representant dels lerrouxistes en els negocis mèdich-musicals, no va saber què dir.

Y es que aquests dos famosos dictamens son tan arbitraris, tan injustos, tan plagats de favoritismes, que no hi hà manera possible de defensarlos en bona lley Sols per la força brutal han pogut ésser imposats a la ciutat de Barcelona, víctima inagotable dels regidors radicals y de les seves disbauxes.

La qüestió dels salva-vides

Mercès a l'activa campanya dels regidors regionalistes, ha quedat modificat el dictamen referent a la provisió d'aparells salva-vides pera les companyíes de tracció elèctrica.. Aquest dictamen obligava a les companyíes a comprar determinats aparells a un preu de tarifa que no venía fixat per l'esmentat dictamen.. Aquesta monstruositat ha quedat subsanada en el sentit de que aquell preu sigui, en tot cas, el màxim.

Però l'acció dels regidors regionalistes anava encara més lluny.. Car el dictamen prohibeix que les companyíes fessin experiencies ab aparells no determinats en ell, encara que siguin millors y més econòmichs.. Y aquesta restricció es, evidentment, injusta y contraria al fi proposat, que sols pretè que les companyíes de tracció elèctrica estiguin proveídes dels aparells salva-vides que ofereixin millors condicions.

Sobre la subasta del material elèctrich del Ajuntament.

En la sessió municipal d'ans d'ahir quedà damunt la taula un dictamen vergonyós, ab el qual se deixa sense efecte, per no haverse pogut posar en vigor oportunament, la subasta de material elèctrich pera l'any passat, en la qual s'havía obtingut una rebaixa considerable.

La causa d'aquest retràs perjudicial va ser la oposició feta per part d'alguns regidors radicals a la discusió de la subasta esmentada. Però no hi ha sortit perdent tothom ab aquest retràs; car, segons sembla, d'ell ne beneficien determinats interessos representats per un diputat lerrouxista. Y ja es sabut que en cas d'escullir entre'ls interessos propis o els de la ciutat, els radicals no dubten ni el temps d'un clucar d'ulls.

Varies

—Al Ateneu Pi y Margall, de La Bisbal, donarà diumenge vinent una conferencia política, el secretari de la Joventut del partit d'U. F. N. R. de Barcelona, senyor Pi y Sunyer.

—L'inauguració del Centro Radical de Vilanova y Geltrú s'efectuarà diumenge vinent, ab l'assistencia del cuefe radical senyor Lerroux.

—La Junta provisional de Barcelona del partit d'U. F. N. R., ha publicat la convocatoria anunciant pera'l dia 12 del actual febrer la celebració de l'Assamblea Municipal del esmentat partit.

—Dissapte vinent, don Francisco Layret donarà una conferencia sobre «L'estatismo» al local de la «Joventut Republicana» de Lleida.

—La nova Junta Directiva del Ateneu Democràtich Regionalista del Poble Nou ha quedat constituída de la manera següent:

President, Antoni Damas; vis-president primer, Emili Casademunt; vis-president segón, Joseph Sabat; secretari, Joseph Noguera; vis-secretari, Joseph Romeu; tresorer, Ramón Cura; comptador, Joan Marsal; bibliotecari, Jaume Soler; vocals primer, Andreu Botey; segón, Pere Pou; tercer, Francesch Rillo; quart, Joseph Garriga.

—La nova Junta Directiva del Centre Català de Vilanova y Geltrú ha quedat constituida de la següent manera:

President, don Joseph R. Polles Oliver; vis-president, don Lluis Sabatés; tresorer, don Joan Carbonell Marich; secretari, don Ramón Rovira Gallemí; vis-secretari, don Francisco Pascual Prous y vocals: don Joan Ferrer Puig y don Francisco Oliver Juliachs.

—A Tarragona'ls elements radicals solemnisaren ab un àpat la fusió que acaben de realisar, formant una sola agrupació ab el nom de Círcol republicà radical. Eren uns 85 a taula, entre ells en Pujalràs, Salesas, Rovirosa, Salvadó, Bertràn, Pinet y Fabregat.

—El nostre estimat confrare «Diario de Gerona» diu que'l Tribunal Suprem ha desestimat el recurs de casació que s'interposà contra la sentencia proferida per l'Audiencia provincial en causa sobre injuries greus, contra'l director de «El Tradicionalista», condemnantlo a la pena de tres anys, sis mesos y vintiun dies de desterro, a cinquanta kilòmetres, accessories y costes.

Al Foment

Ahir celebrà sessió la Junta Directiva del Foment del Treball Nacional, ab objecte de donar possessió dels seus càrrechs als vocals recentment elegits y constituirse definitivament la nova Junta.

Començà la sessió ab unes sentides paraules del president don Lluís Muntadas, dirigides als vocals sortints, als quals manifestà son més viu agraiment per l'entusiasta cooperació que li prestaren sempre, afegint que no's despedía d'ells, car tenía la ferma convicció de que constantment havíen de trobarse junts en la lluita pels interessos de la producció.

El senyor Arañó, en nom dels vocals sortints, correspongué a les apraules del senyor Muntadas ab breus y eloqüents frases de despedida, abandonant acte seguit, junt ab sos companys, el galó de sessions.

A continuació, el senyor Muntadas, se dirigí als nous vocals, donantlos la benvinguda y elogiant sa abnegació al acceptar sos càrrechs, que — digué — ho son de lluita y de sacrifici, tant més en aquests temps en que, segons totes les previsions, s'acosten dies de prova pera'ls cridats a vetllar y a treballar en pró dels ideals y aspiracions del país productor. Manifestà sa profonda creencia de que tots sabràn lluitar denodadament per la causa del treball nacional y acabà oferintse a tots com amich y company. El senyor Muntadas fou molt aplaudit.

Tot seguit se procedí a la provisió de càrrechs vacants, que eren els de vis-president primer y tresorer, essent elegits per aclamació els senyors don Eduard Calvet y don Tomàs Recolons, respectivament.

Prengué de nou la paraula el senyor Muntadas, pera despedirse de la Junta Directiva, per cessar dins de breus dies en el desempenyo del seu càrrech, pronunciant frases de gratitut y oferiment.

S'aixecà seguidament el senyor Calvet, donant les gracies a la Junta per la distinció de que acabava de ferlo objecte, designantlo pera'l càrrech de vis-president primer y manifestà que está disposat a colaborar ab el major entusiasme en la obra de progrés y prosperitat que'l Foment vé realisant. Digué, además, que en el desempenyo del seu càrrech procurarà sempre la major concordia y armonía entre tots els interessos representats per aquesta corporació; y després de saludar afectuosament a tots els seus companys, terminà tributant en nom de tots un calurós elogi al senyor Muntadas per l'acert, activitat y entusiasme per ell demostrats durant els quatre anys de sa presidencia.

Les paraules del senyor Calvet foren acullides ab unànims y calurosos mostres d'assentiment, aixecantse acte continu la sessió.

Govern civil

Cals, guix y ciment

Una comissió de patrons picapedrers ha visitat al governador interessantse per la resolució del conflicte promogut per l'arbitri sobre la cals, guix y ciment.

Visita

Don P. G. Marístany ha estat al Govern civil acompanyant una comissió de taberners de Barcelona.

Una agulla de corbata

El rondí especial de policía ha recuperat una agulla de corbata ab rubís y un brillant al centre de gran tamany, que fou robada díes passats a un enginyer anomenat Henrry.

Detencions

Han sigut detinguts dos vaguistes carreters com a suposats autors de coaccions, ocorregudes díes enrera.

Incendi

L'inspector de vigilancia de Mataró comunica al governador que ahir, a les dues de la tarda, va declararse un incendi en unes màquines de la fábrica de filats de don Jaume Carrau, essent apagat al cap d'una hora.

No hi van haver desgracies personals.

La crisis obrera

El ministre de Foment, en la conferencia que va celebrar ab el governador, li va anunciar la concessió de 30.000 pessetes més destinades a les obres públiques que s'han començat pera aminorar els efectes de la crisis obrera.

Els propietaris

Una comissió de la Cambra de la Propietat ha estat al Govern civil a demanar al senyor Portela que's fassi, com més aviat millor, el trasllat de la darrera R. O. publicada pel ministeri, y que fa referencia a les clavagueres.

D'Anglaterra

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Final d'un procès. - Condempna del periodista que afirmà que'l rey Jordi havia contret matrimoni morganàtich essent princep de Gales.

París, 1, 8'40 nit.

Londres. — El periodista Mylius, en la seva declaració, manté la exactitut de les seves afirmacions respecte al matrimoni morganàtich contret pel Rey Jordi quan era princep de Gales.

Sostè que'l casament del Rey ab la Reina constituheix un cas de bigamia.

El «attorney general», Mr. Isaacs, declara que tota la relació den Mylius es un teixit de mentideso.

La filla del almirall Seymour, actualment senyora de Napier, no més se va trobar dúes vegades devant del Rey: la primera, quan tenía 8 anys, y la segona en una recepció oficial.

Se passa al interrogatori dels testimonis.

El primer que compareix es l'almirall Seymour, qui declara que ha tingut dúes filles. La petita va morir l'any 1895, y no va trobarse may en presencia del Rey. La gran, casada ab el capità de navili Napier, no va parlar ni una sola vegada ab el Rey Jordi abans de 1888, data del casament del sobirà ab la Reina.

Després declara la senyora de Napier, la suposada esposa morganàtica del Rey Jordi.

Diu que va contraure matrimoni ab el capità de navili Napier, l'any 1889.

La seva primera visita a Malta, ahont se suposa celebrat el matrimoni morganàtich, va tenir lloch l'any 1893, o sigui cinch anys després del casament del príncep de Gales y la princesa María de Tek, avuy Reys d'Anglaterra.

Afegeix que l'any 1903 va veure al Rey, a casa de lord Spencer, en una vetllada, però no hi va parlar.

A continuació, el representant de les autoritats de Malta presenta'l registre de matrimonis. No hi figura la inscripció de cap matrimoni ab el nom de Seymour.

El tribunal, reconeixent la culpabilitat den Mylius, el condempna a 12 mesos de presó.

Un cop llegida la sentencia, Mr. Isaacs diu que está autorisat pel Rey pera declarar públicament que no ha tingut may altra esposa que la Reina y que hauría vingut a declarar, com a testimoni, devant del tribunal, si això no fos anticonstitucional.

Municipi

Ahir a la tarda s'encarregà de l'alcaldía el senyor Serraclara.

La ventada d'ahir a la matinada's va endur grans planxes de zench de la coberta del mercat de Sant Joseph. Gracies a ser l'hora aquella, no hi va haver cap desgracia.

El mercat d'aviram també va sofrir desperfectes.

L'alcaldía de Montblanch ha oficiat a la de Barcelona demanant que's dongui el nom d'aquella histórica vila a un carrer de la capital.

Un professor de la Universitat de Cambridge y representant d'una companyía estrangera, ha demanat solars pera instalar una estació de telegrafía sense fils.

La Unió de Propietaris de la Vall de Horta s'ha dirigit al Ajuntament exposant la conveniencia de que s'activi lo referent a allargar la línia de Horta fins a la Rambla den Cortada.

Está entretingut a la comissió de Foment gracies al senyor Vinaixa.

El governador civil de Madrid se veu que es un despreocupat de primera classe.

Pera desferse dels captaires no s'ha amoinat gaire en buscar solucions. Els recull y els envía cap a les altres ciutats. Per aquest motiu ahir va arribar al Govern civil de Barcelona una tongada de 27 captaires, y casi'n podríem dir una cordada, perque anaven conduits per la guardia civil.

El senyor Portela, també molt expeditiu, els va ajemetre al alcalde, y si aquest té mal de caps, que se'ls passi com bonament pugui.

Però'l senyor Serraclara—que ja s'havía fet càrrech de l'Alcaldía—al enterarse de que dels 27 enviats sols n'hi havía dos de catalans y cap de Barcelona, va trobar que un y altre governador en feyen un grà massa, y, per do prompte, essent ja molt vespre, ordenà que's donés sopar y llit als captaires al Alberch del Parch, sens perjudici de fer entendre avuy a qui sigui, que está bé que Barcelona aussilli als seus captaires però no als de Madrid.

Ahir, ab l'exprés, va marxar a Madrid el secretari del Ajuntament.

L'Alcaldía ha publicat un ban que anuncia'ls locals hont se farà'l sorteig pera'l servey militar d'enguany.

Han sortit moltes barques, salvant miraculosament a bastants nàufrechs.

El vapor «Meseguer», d'aquesta matrícula, está lluitant també pera entrar en el port.

Aquí regna consternació.

Les pérdues materials son enormes.

Un centenar de barques que están amarrades corren perill de ser destroçades pel mar. Sos tripulants demanen auxilis, però no se'ls n'hi pot prestar.

Noticies incompletes

Madrid, 1, 9'15 nit.

Degut a la interrupció del telegràf, se tenen molt pochs detalls del descarrilament ocorregut entre Oropesa y Torreblanca.

De Castelló comuníquen que han sortit cap al lloch del sinistre dos trens de socors. Un fou format a Castelló y l'altre a la estació de Valencia y en ell van el governador civil y seccions de la Creu Roja.

Se sab que'l sargent que hi morí en la catàstrofe pertanyía al lloch de la guardia civil de Morella. Havía sigut trasladat recentment y anava a reculli a la família.

Apenes se tenen noticies a Castelló de lo succeit.

Resulta molt difícil el trasbordo, puix el sinistre ha ocorregut dos kilòmetres abans de la estació de Torreblanca.

Encara que s'ha dit que'l maquinista ha desaparegut, altres informes el donen per mort.

Un viatger que ha arribat a peu a Oropesa diu que además se troba greument ferida una senyora y hi hà molts viatgers ferits y contusos.

A Valencia no ha arribat el correu de Barcelona.

S'ignora la causa del accident, si bé's creu que fou degut a reblandiment del terreny, brincant la locomotora.

Borsa

Cambis facilitats per la Casa J. Marsans Rof y Fills

Barcelona 1 de febrer.

Sessió del matí

Premi del or

(Preus de compra)

Alfons	7'80	per 100
Isabel	10'30	»
Unces y mitjes unces	7'30	»
Quarts d'unça	5'80	»
Octaus y 1-16 d'unça	5'30	»
Francha	7'55	»
Lliures	27'	per 1 Ll.

Sessió de la tarda

BORSA

A dos quarts de quatre tanca

Giros

Madrid y places banc. 8 d.v. o'30 % danys		
Londres 90 dies		25'77 d.
» xech		27'82 p.
Paris xech		8' p.

Deutes del Estat y del Municipi

	Operacions		Diner	Paper
4 % Interior fi mes	86'15	84'25	84'225	84'26
» ctat. s. A	86'65	»	»	»
» C	86'35	86'40	»	»
4 % Int. etat. s. G y H.	86'75	»	»	»
Ambis. 5 % ctat. s. A.	102'20	»	»	»
Ambic. 4 % ctat. s. E	92'95	93'	»	»
Emp. Mi. 1906 series A., B y C (4 ½ %)	94'15	»	94'	94'25
Emp. Mi. 1907, serie D (4 ½ %)	»	»	94'	94'25
Emp Mi. Bonos Ref. 1908 (4 ½ %)	93'55	»	93'	93'50
Emp. Diput. Provi. (4 ½ %)	»	»	101'	101'10
P. de Mallorca y Xativa (6 %)	»	»	100'50	102'50

Obligacions comptat

Cambi anterior.			Queda Diner	Paper
86'	»	Villalba a Bep. (4 %)	86	86'50
87'75	»	Osca, Pz.ª y altres ll. lees (4 %) ra 100.000	85'75	86'
86'50	»	y mitjes S. Joan Abadesses garantides. N. (5 %)	85'25	85'25
89 50	»	T. R. Françe (2 ½ %)	89'50	89'65
106'	»	M. Z. A., Arins, s. A (5 %)	106'	106'25
100'50	»	» Serie B (4 %) a 250.000	100	100'75
95'85	»	Serie C (4 %) a 150.000	95'85	96'
88'25	»	» » Reus R. (2 ½ %)	88'15	88'25
94'	»	A. V.ª T. no adher. (3 %)	»	»
78'50	»	» » » adherides (3 %)	78'50	78'75
82'25	»	M. Z. C. y Vigo 1880-82	82'25	82'50
76'	»	Id. id. prio. s. G y H (3 %)	»	»
103 50	»	s. 1 a 24.903	76'	76'50
86'	»	M. a C. P., 2.ª y 3.ª (5 %)	103'75	104'25
105'50	»	M. a C. P., 3.ª serie (4 %)	86'	86'50
98'75	»	Vasch-Astt., 1.ª hip. (5 %)	»	»
93'25	»	» » 2.ª » (6 %)	105'50	106'50
94'75	»	Olot a Girona (4 %)	93'75	93'25
94'25	C.ª Gral. de Tramvies (4 %)		94'25	94'50
93'50	C.ª Tramv. S. Andreu. (4 %)		93'50	94'
103 50	C.ª Bnesa. d'Elc. (5 %)		103'50	104'
95'	C.ª Bnesa. d'Elc. (4 %)		95'	95'50
95'	C.ª Transatlantica (4 %)		95'	95'25
81'	Canal d'Urgell		81'	81'50
72'	Stat. G. d'Aigues B.ª (3 %)		72'	72'50
94 25	» » » » (4 %)		94'25	94'75
101'	C.ª Gral. Tab. Filip. (4 ½ %)		101'	101'50
98'	F. d'Obres y Construccions, no hip. (4 ½ per cent)		98'	98'50
98'50	C.ª Corres. y Auto (5 %)		98'50	99'
97'50	«Siemens Schuckert», Industrias Eléctricas		97'50	98'
102'50	Stat. Valenciana d'Electric.		102'50	103'

Accions fi mes

91'05	P. C. Nort d'Espanya	90'85	90'90
95'05	» Madrida Saragossa y Alacant	94'80	94'85

Accions comptat

120'	Stat. Hidro-dinàmica Ebre	120'	121'

Borsa de Madrid

Tanca Oficial

Telegrama de les 3'41

4 per 100 Interior comptat	84'15
4 per 100 » fi de mes	84'23
Amortisable 5 per 100	102'10
Banch d'Espanya	454'50
Arrendataria de Tabacks	838'
Societat General Sucrera—Obligacions	»
» » Acc. preferides	89'75
Francha	77'75
Banch Espanyol Rio Plata	502'

Darrera hora

Telegrama de les 4'50

4 per 100 Interior fi de mes	»
4 per 100 » fi próxim	84'

Borsa de Paris

Telegrama d les 3'45

4 per 100 Interior espanyol	78'25
4 per 100 Exterior	94'40
Accions Nort d'Espanya	399'50
Alacant	417'50
Ferro-carrils Andalusos	269'
Renda Russa 5 %	105'40
» » 4 ½ %	101 80
Renda Portuguesa 3 %	64'80
Brasil, 4 %	81 20
Banch Espanyol Rio de la Plata	463'

Cambis de la tarda

De dos quarts de cinch a les cinch

	Operacions	Queda
4 % Interior fi de mes	83 87 34'65	84'02 p
Acc. F-C. N. Esp.ª de mes.	90 30 90'45	90'45 d
» Alacant fi de mes.	94'35 94'45	94'45 p

Cambis facilitats pel Banch de Préstams y Descomptes

Borsa de Nova York

Cotisació de Londres:

Accions ferro-carril Atchison	109'50
» » Baltimore	109'50
» » Chesapeake	86'87
» » Union Pacific	183'50
» » Misouri Kansas	82'50
» Trust del Acert	87'50

Borsa de Londres

Londres 31

Consolidat anglés 2 ½ %	79'87
Uruguay 3 ½ %	75 62
Renda japonesa 4 %	91'87
» russa 5 %	104'75
Venezuela 3 %	58'50
Colombia 3 %	45'

Les sessions d'ahir

Ahir matí no hi hagué sessió pera donar lloch a la liquidació general.

— A la tarda coneixem de Madrid del Banch 84'27. De Borsa després 84'25, 22, 20, 22, 20, 15, 20 y 25.

Aquí d'Interior se posa diner a 84'25, però s'obre a 84'23, se cau a 17, se reacciona a 20, se cau a 13 y se puja y tanca a 84'25, paper.

París envía: Exterior 94'50, Norts 400, Alacants 418 y Andalusos 270 y 271.

S'obre de Norts a 90'95, se cau a 80 y se tanca a 90'85, operacions.

D'Alacants s'obre a 94'95, se cau a 75 y se tanca a 94'80, operacions.

De tanca's cotisen: Plates a 100'20 y Colonials a 65 1/8.

Municipis, comptat, 94 ¼.

Reforma 92 3/8.

De les demés obligacions s'opera: Nort Prioritat 83, Almanses 4 % 96, Nort Osca 96 y 95 7/8, Sant Joan 80 ½, 2 ½ Franca 59 5/8 y 59 ¾, Alacants

CAMISERIA SANS
Boquería, 32
Gran baratura de preus

4 % 96, Orenses Prioritat 76 ½, Trasatlàntiques, petites cantitats, 95 ¼. Port 1908 106 5/8 y 106 ½, Foment d'Obres 98 3/8 y Siemens Schuckert 97 ½.

Franch 8. Llures 27'32.

— A les cinch tanca el Borsí: Interior 84'02. p.; Norts 90'45, d.; y Alacants 94'45, paper.

De la tanca del dimars, a les cinch a n'aquesta se pert 0'20 d'Interior i 0'55 de Norts y Alacants.

Coneixem de Madrid: Plata 501. DARRER CAMBI de Renda: 84 enters.

París envía: Exterior 94'40, Norts 400, Alacants 418 y Andalusos 269.

Es 0'05 més d'Exterior, igual de Norts y d'Andalusos y 1 franch menys d'Alacants.

La paritat ab franchs a 7'90 demostra que estem 0'40 sota cambi de Norts y mitg enter d'Alacants. Els Andalusos surten a 58'05.

Les Rendes Francesa y Brasil tanquen a París igual, 97'60 y 91'20. La Turca 0'10 més, 93'85. Les Russes 0'30 y 0'35 menys, 105'40 y 101'80. El Rio Tinto 14 franchs de millora, 1.724 y 4 de Beërs, 476. Rand-mines y Gold fields 217 y 148. Mexicà 194, 1 franch menys; 1 més Plata, 463. Cuba 494. Nordsud 336 ab 6 franchs de millora. Chartered 47.

= Sembla que l'alça de franchs a darrera hora va determinar la baixa de carrils al vespre.

= Ja vaig anunciar dimars que'l Nort portaría una forta disminució y a que era deguda. La disminució del 11 al 20 es de pessetes 708.148'65. Desde primer d'any al 20 es de pessetes 687.323'45.

= Avuy a París hi hà Borsa. En atenció als meus llegidors procuraré enterarme de cambis y, si ho logro, posaré una nota a LA VEU del vespre.

Rebley.

Dinàmica atmosfèrica

El temps pera avuy a l'Europa central y meridional.

Dimars va ploure abondosament al Marroch y Andalusía y també a la vessant espanyola del Mediterrani y nevant al Pirineu y Montseny.

Ahir el temps era plujós a Andalusía y Marroch y cobert a Valencia y gran part de Catalunya, ab fret molt viu que es intents en tot Europa.

Avuy la energía tempestuosa anirà desde l'illa de Madera fins al Marroch y Espanya meridional ab plujes y grans onades. La península y Mediterrani nord quedaràn dintre d'aquest regisme atmosferalat ab vents del primer quadrant, però sense pluja.

Rès puch dir sobre'l reste d'Europa per manca de tots els telegrames que m'obliga a fer la predicció solament com a probable.

D PUIG.

Sports d'Hivern

Desde Ribes

Ens escriuen que l'animació es allí molt gran, y els carrers plens de nombrosos forasters, que hi han arribat aquests díes Les fondes, ab esplèndida calefacció, plenes del tot.

Els aficionats a la neu s'esplayen per aquells volts, fent pràctiques de luges, skis y bobs y les excursions senyalades en el programa.

Un grupu ab skis sortí de Ribes cap a La Molina, ab un temps deliciós. Dalt de la collada de Torres se deixaren anar per la pista hont se disputarà la Copa Barcelona, pista hermosa, d'una llargaria de 4 a 5 kilòmetres y tan pintoresca entre'ls boscos que difícilment se'n trobaría altra d'igual a Suissa.

Abans de la nevada d'ahir hi havía ja de 3 a 4 pams de neu per tot arreu en molt bon estat pera skiar.

De La Molina's dirigiren a Puigcerdà, a presenciar l'arribada dels francesos del Touring Club de França, que deyen que anaven a ferhi sports de neu y quina arribada havía despertat tanta espectació que's reuniren a Puigcerdà unes 3.000 persones. El poble estava adornat ab algunes banderes espanyoles.

Els francesos hi arribaren a les onze del matí, tenint sols temps d'engegar uns quants parlaments, escoltar la Marsellesa y Marxa Reyal, donar alguns vius als dos Estats fronterissos y anar a dinar un centenar d'excursionistes, que tornantse desseguida, Els de Puigcerdà no pogueren entusiasmarse perque no hi havía de què.

CORREDISSES.

NOTICIES

DE BARCELONA

Ahir el dia aparegué ab el cel cobert de núvols, bufant el vent ab violencia y plovisquejant.

El temps desagradable va continuar per més que'ls núvols se van aprimar un bon xich, deixant donar al sol alguna que altra ullada.

El frret se deixà sentir intensament.

A l'Aràn, comarca catalana pirinenca, hi ha caigut una nevada de les més grosses.

La gent d'aquell poble no pot sortir de casa llur per les portes; ha de ferho per les finestres.

Un telegrama de Ripoll diu que dimarts a les cinch de la tarda, hi nevava abondosament.

—Vins marca Clariana. R.ª Catalunya, 05

Demà, divendres, tindrà lloch en el Círcol Artistich el segón tè de moda.

El dissapte, día 18 del corrent, se celebrarà el gran ball y cotillón que va preparant, ab esperances d'un èxit brillant, un grupu de senyoretes y joves de la aristocracia barcelonesa.

La Junta Directiva de la societat «Nit Guerrera» ha quedat constituida en la següent forma:

President, Joseph Betriu; vis-presidents, Domingo Felisart; caixer, Joseph Villaplana; comptador, Carles Batlle; secretari, Domingo Llobet; vis-secretari, Tomàs Martorell; bibliotecari, Joseph Comes; vocals, Francesch Caila, Manuel Durán, Jaume Carbonell y Jaume Colóm.

El programa del present mes es com segueix:

Día 5.—Gran ball de disfresses.

Día 12.—La hermosa comedia «El sí de las niñas».

Día 18.—Gran ball de disfresses.

Día 25.—Gran ball de Pinyata.

Pera dits balls hi hà contractada la renomenada orquestra de Tell y Jofré, de Mataró.

Per not l'actual mes de febrer tindrà

ingressar sense quota d'entrada, quante ssenyoretes desitgin assistir a les classes de dibuix del natural que tenen lloch diariament en els salons del Circol Artístich.

Durant el mes de janer la Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvis ha rebut per imposicions la cantitat de 815.474 pessetes y ha pagat per reintegres d'estalvi y per plassos mensuals de pensió 354.714 pessetes, havent obert 843 llibretes noves. Les imposicions s'han distribuit en la següent forma: Oficina de Barcelona, 541.522 pessetes; Sucursal de Igualada, 42.228; Sucursal de Girona, 106.006; Sucursal de Tàrrega, 24.627; Sucursal de Lleyda, 38.922; Sucursal de Badalona, 47.238, y Sucursal de Tarragona, oberta el dia 23 del mateix mes de janer, 12.931.

Havent d'adquirirse farina de primera classe, pera les atencions del Hospital de la Santa Creu, s'admetràn en la Secretaría del mateix, fins a les deu del matí del dia 9 del corrent, les mostres y notes de preus que presentin les persones que desitgin suministrar dit article.

El ministre d'Hisenda ha dirigit al president de la Cambra Oficial el següent telegrama:

«Recibo su telegrama sobre impuestos solares y ante las serenas razones que expone complázcome en manifestarle que estudio la forma de resolver la dificultad en la forma más beneficiosa para el Tesoro y los contribuyentes. Salúdale. —Cobián. — Madrid primero febrero.»

El dissapte 18, se celebrarà en el Círcol Artístich el Vi d'Honor ab que dita Societat tracta de rendir homenatge al seu consoci don Santiago Rusiñol.

Les societats gremials y recreatives, afectades per l'arbitri recentment creat pel Municipi y que interposaren el recurs d'alçada, se reuniràn demà, divendres, a les nou de la nit, en el local de l'Unió Gremial.

S'ha cursat el següent telegrama:

«Ministre Foment. — Madrid. — Centre Viatjants y Representants Barcelona, corporació oficial, fa seu telegrama viatjants plaça Burgos, en protesta impost creat aquell Ajuntament respecte viatjants de comerç.

»A V. E. anunciem rahonada exposició correu. — President, Samsó; secretari, Pons.»

La Societat Barcelonesa d'Amichs de la instrucció celebrarà sessió general pública el día 4 del corrent, a dos quarts de deu del vespre, en el Foment del Treball Nacional. El soci numerari don Joseph Montúa y Imbert llegirà la seva memoria, que porta per lema: «Don Pere d'Alcàntara», premiada en el darrer concurs verificat per aquesta Societat.

S'ha cursat el següent telegrama:

«Excm. senyor president del Consell de ministres.—Madrid.

Pera evitar ruina propietat urbana preguem a V.. E. que interessi Consell ministres sospengui reforma tributaria en lo referent a edificis y solars.—Per Unió de Propietaris Vall d'Horta.|— President, Artur Gual.

— Els díes que s'han senyalat en els grans magatzems «El Barato» pera la «setmana de gracia» del mes de febrer, son del 1 al 7, inclusius. Arribeuvos a examinar aquells aparadors... Allí veureu preus!!!...

Continuant la série de conferencies que, fa poch, emprengué la Lliga del Bon Mot durant aquests darrers dies, donya Maria Doménech de Canyellas, y donya Maria de l'Assumpció Massó y Farrés, donaren una conferencia en la escola de donya Lluisa Valcàrcel, Diputació, 217, y en la de donya Lluisa Salazar, carrer de Calabria, respectivament. Y els senyors Lapiana, Trias J. M., Jover, Pujador y Aragó, en les escoles dels senyors Marquès, Regomir, 13; Puig, Moncada, 1; Soler, Diputació, 317, y en la de Sant Estanislau, Ronda de Sant Pere, 26.

Aximateix, fa poch, celebrà aquesta societat, Junta de socis fundadors, preparatoria de la Junta general que tindrà lloch durant el present mes. Els concurrents restaren agradablement sorpresos de la marxa y estat pròsper de la Lliga y de la campanya empresa en pró de la dignificació de la nostra estimadíssima parla.

— Cals, Guix y Ciment. No parèu obres. Plaça de Sant Agustí Vell, 13. Servey a domcili.

Avuy, a la Catedral, tindrà lloch la benedicció de les candeles, oficiant probablement el senyor bisbe doctor Laguarda.

Després del Ofici se celebrarà protesó pel Claustre.

— Banyeres, Waters, Lavabos. Immens assortit a preus de fàbrica. Jaume Sauret, 7, Pelayo, 7.

La Junta Directiva del Institut Agrícol Català de Sant Isidre, reunida ans d'ahir baix la presidencia de D. Eusebi del Puig, se feu càrrech de moltes comunicacions rebudes, entre altres, d'una de la Diputació provincial manifestant que ha concedit 500 pessetes pera'l Concurs de aparells pulverisadors que projecta l'Institut; d'una altra del senyor comte de Montornés agraint la cooperació que presta l'Institut als treballs d'organisació del IX Congrés Internacional d'Agricultura; d'altra de don Vicens Plantada, de Mollet, proposant varis medis pera evitar les pedregades y les gelades de primavera, y d'altra de la Comissió executiva de l'estany de Crespià y canal de regar del Alt Empordà, solicitant l'ajuda del Institut pera portar a cap el projecte.

S'ocupà la Junta de les greus deficiencies que s'observen en tots els Mercats de productes agrícols, d'aquesta ciutat, y pera tractar d'un determinat aspecte de la qüestió, acordà convocar a una entrevista a les entitats agrícoles y ajuntaments del Pla de Barcelona y transportadors de fruites y llegums.

La Junta adoptà, a més, els següents acorts:

Telegrafiar al Govern demanant la suspensió de les disposicions que graven extraordinariament la propietat territorial.

Organisar, dintre un curt plaç, varies excursions colectives.

Publicar, dintre de la present quinzena les bases pera'l Concurs de pulverisadors que's celebrarà en la primavera vinenta.

— Tot comerciant deu adoptar els Segells de Cautchu flexibles, patentats de la Manufactura de Segells, Gravats, Rètols Sr. Bossi, Plaça Real, 14. Sucursal: Rambla Centre, 31. Telèfon, 2.402.

Ens diuen per telèfon desde Vilafranca del Penadès que s'ha aplaçat el concert que allí hi havía de donar la celebrada artista Wanda Landowska perque a causa del gran temporal de la mar no ha pogut moures de la illa de Mallorca.

El concert se farà diumenge vinent.

— Vins del cullitet Bultó, Rosselló, 234.

Els senyors Marvà y Maluquer y Salvador han escrit afectuoses cartes a la Junta del Museu Social, agraint les distincions y obsequis que s'ha hi varen dispensar durant els díes que varen passar en aquesta ciutat ab motiu de la inauguració del Museu.

— Pena evitar y curar els refredats, tos, grippe, catarros, ronquera, afonia, anginas, etc.; pendre Pastilles Amargós.

Els iniciadors de la Societat del caval nacional de tir lleuger se reuniren dimars al Institut Agrícol Català de Sant Isidre, continuant la tasca d'organisació de la Societat.

S'aprovaren els estatuts que seràn presentats al Govern civil, se parlà del nomenament de delegats comarcals y se trassà'l plan de campanya que desenrotllarà la nova entitat.

— Lacoma G., Passeig de Sant Joan, 44. Gran novetat en Lavabos Calentadors, preus reduits.

Una persiana arrencada pel vent de un pis quart del carrer de la Princesa, va tocar a un tranzeunt, fentli una regular contusió al cap.

—Impossible citar un sol cas en que no hagi triomfat Zamnà Antidiabètich Indi.

—¿Centre?

—Digui.

—Comunicació ab «Tupinamba» 3.648.

—Parlin.

—¿Tupinamba?»

—¿Què desitja vostè?

—Se'ns ha acabat el café, xacolata, bombons y the que, ans d'ahir, ens enviaren. El meu marit, els meus fills, tots els de casa meva semblen boigs ab els productes de vostès, diuen que son deliciosos, que no n'hi hà d'altres millors. Així, donchs, envíen un pedido doble al anterior. Corts, 212.

—Desseguida.

— Fosfo-Glico-Kola-Lecitinat, cura debilitat. B. Doménech. Ronda Sant Pau, 71.

Ha mort sobtadament a un replà de l'escala núm. 300 del carrer de Ribas (S. M.) Agustí Lumbera Puyo, de 45 anys, veí del quint pis.

— No deixeu de filtrar l'aigua ab els aparells teoría Pasteur, que ven la casa Ferrer y Patau de la Plaça Real.

El Patronat pera les obreres de la agulla, inaugurà'l prop-passat diumenge, día 29, el Secretariat que acaba de constituir pera les informacions y gestions que siguin d'utilitat pera les obreres.

La Junta de la nova institució ha sigut formada per les dames protectores del Patronat, essent elegides presidenta, la senyora donya Teresa Perpinyà de Capella; vis-presidenta, senyoreta Dolors Vila y Marcet; secretaria, senyoreta Francisca Aguiló y d'Alcàntara; vis presidenta, senyoreta María Fàbregas y Santamaría; y vocals, donya Rosa Coll de Boixeda y senyoreta Agneta Font y Blasco.

En la mateixa tarda tingué lloch la primera conferencia que sobre higiene domèstica donà a les obreres del Patronat la ilustrada doctora en Medecina senyora Sais de Llabería; la qui ab fàcil paraula posà al alcans del auditori les prescripcions de la ciencia preventiva, fentles interessantes y amenes; essent calurosament felicitada per les senyores y obreres que assistiren al acte.

Per oblit involuntari, al parlar del Laboratori Químich d'Estudis Superiors, vàrem deixar d'esmentar el nom del arquitecte senyor Conill, qui tan bellament ha dirigit la construcció del esmentat importantíssim centre de cultura.

A l'hora de tancar la present edició, seguía al teatre de Novetats el ball de disfreces de la Candalera, organisat pel «Niu Tranquil», ab el primer y original concurs de «cabellera llarga», a més d'altres, dels quals no se n'havía fet encara la repartició de premis a l'hora que'ns retiràrem del teatre.

Al de «cabellera llarga» n'hi havía 58 d'inscrites, entre les quals se n'han endut premi les següents:

Mandita d'Agustí, cabellera de 1'53 metre; Margueríta Reig, de 1'50, y Cristina Ripoll, de 1'44.

Entre les que s'han presentat hi havía la d'una velleta de 62 anys, de 1'32 metres.

POBLE NOU.—La Congregació Mariana celebrarà el primer aniversari de la seva fundació ab solemnes funcions religioses que tindràn lloch durant el dia d'avuy y consistiràn ab una missa de Comunió general, un Ofici solemne y un trisagi marià y sermons per reputats oradors sagrats.

MES TELEGRAMES Y TELEFONEMES
DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

Motí d'assilats

Madrid, 1, 10 matí.

Palma.—A l'assil provincial s'han amotinat alguns assilats.

La causa ha sigut que varis joves de 19 y 20 anys havíen mostrat desitjos de sortir a treballar fora del establiment y el director els va aconsellar que ho solicitessin del president de la Diputació.

Ahir, a la hora de dinar, feren pública la seva protesta, llençant els plats enlaire, recorrent les sales y trencant alguns mobles y cristalls.

Avisat de lo que passava, hi va acudir el president de la Diputació, ordenant que fossin tancats els caps de motí, accedint, tocant als altres, a lo que solicitaven.

Cals, guix y ciment

Madrid, 1, 2 tarda.

El senyor Canalejas en sa entrevista ab els periodistes ha manifestat avuy que segueix rebent de Barcelona molts telegrames dels contendents en l'assumpte de la cals, guix y ciment.

Els dels constructors demanen que's resolgui immediatament.

Avuy s'ha degut rebre a Governació el document demanat al Ajuntament de Barcelona y el divendres o dissapte arribarà l'alcalde, marquès de Marianao.

No crech—ha afegit el senyor Canalejas—que'l ministre de la Governació resolgui abans d'escoltar al marquès de Marianao.

El general Weyler té molt que fer a Catalunya.

La tributació de solars

La comissió de la Cambra de la propietat de Barcelona, acompanyada del senyor Ventosa y Calvell, ha visitat avuy novament al ministre d'Hisenda, entregantli una instancia solicitant la suspensió del R. D. sobre la contribució territorial en lo referent a la tributació de solars.

Se creu que la instancia serà aviat favorablement resolta.

També han conferenciat els comissionats ab el ministre sobre'l pago del 1 per 100 de recàrrech sobre la propietat territorial, per no estar encara acabada la comprovació del registre fiscal.

El ministre'ls ha promés ordenar la immediata terminació de dita comprovació, ab l'objecte de que'l tipu de contribució sigui el de 1'50 per 100.

Avuy la referida comissió visitarà oficialment a la Cambra de la propietat de Madrid, pera conferenciar ab la Junta Directiva sobre'ls assumptes pendents.

¿Un'altra carta?

S'ha parlat molt avuy d'una nova carta que'l general Puente dirigirà als periódichs contestant a les paraules que s'atribueixen al senyor Canalejas judicant la conducta del ex-quefe de la esquadra.

El procés Ferrer

Ha sigut adjudicada a la imprempta del «Diario de Sesiones» la impresió del procès Ferrer, que començarà a imprimirse avuy matex.

De Fernando Póo

Interrogat el president del Consell sobre les noticies que publiquen alguns diaris dient que a Fernando Póo han ocorregut successos de gravetat, ha dit que no havía rebut cap telegrama en aquest sentit.

Ha afegit que ell creu que tot lo que's ve dient serà una fantasía, perque, d'haver ocorregut alguna cosa, les autoritats haurien cuitat a participarho.

Consell aplassat

Ab motiu de la festivitat del dia, el Consell que devía celebrarse demà al Palau ha sigut aplassat fins el divendres.

Cap a Barcelona

Ab l'exprès marxa cap a Barcelona el diputat regionalista senyor Ventosa y Calvell.

Al Suprem

Devant del Suprem han informat avuy, en un recurs procedent de l'Audiencia de Barcelona, els senyors Ossorio y Gallardo y Miró.

Cárreeh militar

Entre'ls decrets de Guerra firmats avuy figura el relatiu al nomenament de general de la sèptima divisió (Girona) al general de divisió don Francisco Galvis, actual governador militar de Menorca.

Borsí

Madrid, 1, 6'15 tarda.—Al «corro» se cotisa: Interior fi de mes, 83'97.

Les subvencions a escoles

Madrid, 1, 9'15 nit.

En el ministeri d'Instrucció pública ens han facilitat la següent nota oficiosa:

Es enorme el nombre de cartes que's reben en aquest ministeri demanant subvencions pera escoles, les que es impossible atendre perque està agotat el crèdit, no sols d'aquest presupost, sinó el dels dos successius.

La mateix succeeix ab el crèdit destinat a Instituts y Universitats y en general a construccions civils.

En lo relatiu al crèdit destinat a graduar escoles, no sols està en el mateix cas, sinó que de no posar aviat remey pot superar la partida del presupost en termes comprometedors.

El ministre d'Instrucció pública té el propòsit de normalisar la situació, dictant disposicions legals pera remeyarho.

Un embaixador

Procedent de Roma ha arribat a Madrid el marquès de Valdeterrazo, embaixador d'Espanya al Quirinal.

D'emigració

Un d'aquests díes quedarà enllestida la redacció d'un qüestionari pera detallar la missió dels delegats del ministeri de Foment que han de sortir aviat cap algunes provincies, ab objecte d'estudiar les causes de l'emigració.

Es molt comentada la dimissió de don Gabriel Maura y altres vocals conservadors del Consell Superior d'Emigració.

Se diu que sobre aquestes dimissions se'n parlarà ampliament a les Corts.

Firma de Guerra

Nomenant general de la sèptima divisió (Girona), al general de divisió don Francisco Galvis, actual governador militar de Menorca.

Nomenant governador militar de Menorca al general de divisió don Salvador Viana.

Nomenant sub-inspector de les tropes de la quinta regió al general de divisió don Anter Rubín.

Nomenant general de la novena divisió (Saragossa), al general don Manuel Ruiz, que està de quarter.

Anglaterra y Portugal

Badajoz. — Procedents de Lisboa han arribat els generals anglesos Samosse y Groerson, que s'han negat a rebre als periodistes y a celebrar interviews.

Venen de rigurós incógnit.

Després de visitar els monuments de la població, han anat a visitar el camp de la batalla de Albuera, d'ahont se proposen regressar aquesta nit.

Desde aquí aniràn a Madrid y París.

Se comenta molt aquest viatge y l'impenetrable reserva que guarden els viatgers, suposant que son objecte ha sigut estudiar la situació de Portugal.

En Moret y en Canalejas

Madrid, 2, 12'30 matinada.

A primeres hores de la tarda el president del Consell ha celebrat una llarga conferencia ab el senyor Moret.

Han parlat de les qüestions pendents, ocupantse de la vipenta lluita electoral y de les contingencies que's presenten pera'ls elements lliberals.

També han parlat del projecte de llei d'Associacions, dels propósits que abriga'l quefe del Govern sobre aquest extrem y dels treballs que han de realisar els ministres pera la confecció de la futura llei.

Diu que en tot han estat d'acort.

Les reformes militars

Els projectes del ministre de la Guerra, que aquest va donar a conèixer quan va pujar al ministeri y que acaba de ratificar, han trobat seria oposició, causant un rebombori tan gran que's tem obligui al Govern a declarar que aplaça indefinidament la reforma.

Cals, guix y ciment

El ministre de la Governació ha manifestat a la tarda, d'acort ab lo dit pel senyor Canalejas, al matí, que del divendres al dissapte dictarà una resolució en l'expedient sobre'l pagament de arbitri del Ajuntament de Barcelona sobre materials de construcció.

L'informe del Ajuntament de Barcelona es favorable a que'l pagament del arbitri's fassi en els fielats y el dictamen del governador civil s'inclina a la petició formulada per la comissió de constructors que's troba a Madrid.

Els serveys de la policía

El ministre de la Governació ha manifestat que havía girat avuy 200 pessetes al governador de Barcelona pera premiar el servey realisat pel guardia de seguretat que va retirar del carrer de Pelayo un explosiu.

Ab aquest motiu ha repetit el senyor Alonso Castrillo el seu propósit de premiar tots els serveys que'n siguin dignes, prestats pels individuus del cos de policía, com també de castigar severament les faltes que aquests cometin.

Cap d'any

Els Reys han dirigit un telegrama de pésam a la Reina Amelia y al Rey Manuel per cumplirse'l tercer aniversari del assessinat del Rey Carles y del princep heren.

Viatge sospès

A última hora han tingut els arxiduchs d'Austria de sospendre'l viatge que devíen empendre aquesta nit, per haverse rebut telegrames anunciant que estaven cayent grans nevades en alguns dels punts compresos en la línia.

El marquès de Julià

S'ha concedit reyal autorisació a don Camil María Julià y Vidal pera que, conservant el caràcter de la seva procedencia, pugui usar a Espanya el títol de marquès de Julià, que li ha sigut concedit pel Papa.

Carta den Puente

La carta del general Puente a que'ns hem referit a la tarda, diu així:

«Senyor director del periódich «El Ejército Español».

Molt senyor meu: Acabo de llegir (dos quarts d'onze de la nit) l'article que ab el títol «Almirante poco serio» publica el seu respectable periódich d'anit, y com que tot lo que ell enclou es una reproducció casi exacta de lo que fa molt pochs díes va dir, calumniosament, un alt personatge polític, rodejat de periodistes, alguns dels quals se varen sentir tan fastiguejats, que se retiraren per no seguir escoltantlo, m'apresso a manifestarli que tot quant li han informat, potser aquesta mateixa personalitat, es completament fals.

No he cambiat de postura ni un moment.

Es fals, díguiho qui ho digui, que hagi negat al senyor president del Consell haver escrit cap carta, com es fals també lo que algún periódich ha posat en boca del president del Consell de que jo vaig encapsar la suscripció pera un regal al ministre, perque, molt al contrari, vaig prohibir que ningú en la esquadra fes la menor manifestació, per ser això contrari a la organisació militar y pera evitar que al haverhi un sol marí que's negués a contribuir apareixés la Marina dividida en partidaris y no partidaris del ministre, lo qual vaig participar a n'aquest senyor haver fet, recordantli que igual prohibició vaig fer essent quefe de la Escola Militar, y m'aprovaren ell y el president, quan se va intentar donar un banquet al nostre respetabilíssim y estimat almirall de la Armada.

Les meves contestacions donades devant del jutge del Suprem y que reprodueixo a vostè varen ser les mateixes que he donat y segueixo donant a tot el que'm pregunta sobre l'assumpte.

Primera. Que he escrit varies cartes al senyor ministre de Marina, perque l'alt càrrech que desempenyava obliga a entendres per aquest medi ab el quefe superior de la Marina, abans de tractar d'ofici assumptes que per la seva gravetat requerien consulta previa, però que d'estar en la mateixa localitat se faría verbalment.

Que aquestes cartes, com totes, pertanyen exclusivament al que les escriu y al que les reb, y que de cap d'elles ha autorisat a ningú pera que la publiqués.

Que'm sería impossible recordar de memoria cada una de les que he escrit, y pera afirmar o negar que la publicada en «El Mundo» es una de les que he escrit, necessito que se'm posin de manifest les que del meu puny y lletra y baix la meva firma he dirigit al senyor ministre.

Que d'algunes d'elles no he rebut contesta, lo qual pot significar que dit senyor no les ha rebudes, cosa que ningú millor que ell podría manifestar.

Segona. Que d'algunes, pel seu caràcter especial, n'he enviat copies o extractes a persones que per sa respectabilitat me convenía que les coneguessin, may pera publicarles, ni ab la intenció de que's publiquessin; però com que necessitaría tenirles totes a la vista, com he dit anteriorment, pera recordar quina d'elles y a quines persones les vaig enviar, no puch contestar més concret a n'aquesta pregunta.

Com desprecio altament les informacions falses, m'abstinch de contestar els distints punts del seu article y acabo preguntli que fassi pública aquesta carta, encara que per la meva part ho faig en varis periódichs; y aprofito l'ocasió pera oferir a V. els meus respectes. Seu atent y S. S. q. b. s. m., Joseph de la Puente».

Polèmica

Ab motiu de la polémica que venen sostenint «La Mañana» y «El Correo Español», sobre si en Canalejas va pronunciar o no unes frases mortificants pera'l general Puente, el segon dels citats periódichs insisteix en que varen ser pronunciades, y afegeix que no es d'extranyar, perque'l senyor Canalejas té la costum de fer xistos y derrotxar ingeni en el llenguatge, a costa de tots els seus amichs y adversaris.

També diu que si'l senyor Canalejas s'atreveix a negar que va pronunciar les paraules esmentades, ho consignarà en lloch preferent del periódich; però té la seguretat de que no s'atrevirà a fer aquesta rectificació.

Nova declaració

El senyor Mataix ha sigut citat pera declarar novament en la sumaria per la publicació de la carta del general Puente.

Les eleccions provincials

Els republicans madrilenys han acordat presentar candidatura tancada en els districtes urbans, ahont el bon éxit d'anteriors eleccions els permet aspirar a les majories. En altres districtes sols aspiren a les minories.

S'assegura que lluitaràn units tots els partits republicans.

També lluitaràn els radicals y se creu que respectaràn la candidatura de l'Unió.

Els elements monàrquichs han començat els treballs electorals y han iniciat corrents d'inteligencia que van encaminades a conseguir que lliberals y conservadors lluitin junts.

Lo que diu «La Epoca»

«La Epoca» diu que la retirada dels conservadors del Consell Superior de Emigració es una protesta contra la ilegalitat comesa al traslador aquest organisme desde'l ministeri de la Governació al de Foment.

No s'explica la urgencia de la mida en forma que no s'hagi esperat a que la reforma la fessin les Corts.

La llei d'emigració descansa sobre tres principis fonamentals característichs de aqueixes lleys en totes parts, llibertat d'emigració, tutela del emigrant y persecució resolta de tota explotació d'aquests.

¿Què té que veure ab cap d'aquests principis el ministeri de Foment ni el propòsit que'l senyor Gasset proclama de fer innecessaria la emigració?

Además, el ministre de Foment està en el Consell Superior d'Emigració representat per dos directors generals de son departament com a vocals.

Afegeix que tot això ho ha fet el senyor Gasset per una cosa que està feta fa la friolera de 30 anys, y aquí precisament, en el propi ministeri, per sexta vegada confiat al senyor Gasset.

En 18 de juliol de 1881 va manar el senyor Albareda que's formés una comissió pera estudiar els medis d'evitar en lo possible la emigració per medi del desenrotllo del treball.

Les festes de Valls

Valls, 2, 12'20 matinada.

Han arribat els senyors Pardo y Carreras, regidors de Barcelona, el governador de Tarragona y els prelats de Seu d'Urgell, Girona, Lleyda y Tarragona.

S'ha inaugurat el Passeig de la Estació, pronunciant un discurs l'alcalde.

Es extraordinaria la concorrencia de forasters.

Informació extrangera
(DE L'AGENCIA HAVAS)

Varia

La Exposició de Panamá

París, 1, 10'40 matí.

Washington.—La Cambra de Representants ha acordat que la projectada Exposició de 1915, commemorativa de la obertura del Canal de Panamà, se celebri a la ciutat de Sant Francisco.

Vista d'un procés

París, 1, 2'20 tarda.

Londres—Devant del Lord quefe de Justicia, ha començat avuy la vista del procés per difamació seguit contra'l periodista Mylins, a instancies de la Corona d'Anglaterra, per haver afirmat que l'actual monarca anglès s'havía casat morganàticament ab la filla d'un almirall.

El processat adverteix que ell mateix se defensarà.

Demana que li siguin restituides les cartes que li varen ésser ocupades pel Jutjat instructor.

El jutge no accedeix a n'aquesta petició.

El Mylins demana un careig ab el Rey.

El jutge diu que això es impossible.

Segueix la declaració del processat.

La conquesta del aire

París, 1, 8'20 nit.

Versailles. — El timent aviador Menard ha sortit a les 9'30 del matí del Camp de Chalons, pilotant un aeroplà, acompanyat del capità Canine, aterrissant a les 11'30 al camp de Satory.

Ha portat una velocitat de 90 kilómetres per hora.

Poitiers. — El capità aviador Bellanger, que ha sortit a les 8'45 matí de Vincennes, ha arribat a les 11'35 a Poitiers, repremt la volada a les 2'40 de la tarda, ab direcció a Burdeus, desde ahont se proposa sortir immediatament cap a Pau.

Burdeux. — El capità aviador Bellanger ha aterrissat a n'aquest aerodrom a les 5'30 de la tarda, sense novetat.

El café brasileny

París, 1, 10'20 nit.

Sao Paulo. — Segons una estadística facilitada fa poch, hi hà actualment al Estat de Sao Paulo 689 milions de plantes de café.

Ordinariament produeix un kilo de café cada planta.

El principal plantador, el Sr. Schmidt, posseeix 31 plantacions, que fan un total de 33.000 hectàries.

Explosió

París, 1, 10'58 nit.

Nova York. — Ha fet explosió el carregament de dinamita d'un barco fondejat al moll del carbó de Jersey City, prop de la estació del ferrocarril de Pensylvania.

Sembla que ha ocasionat nombroses víctimes.

Efectes de la explosió

París, 2, 1'20 matí.

Nova York. — La explosió de dinamita a Jersey City ha revestit caràcters de veritable catàstrofe.

El vis-president de la companyía del ferrocarril «Jersey Central» ha dit que falten deu bastaixos polonesos que descarregaven dinamita d'un vagó que la transportava al barco. Aquest, un remolcador y un altra embarcació han desaparescut.

Se calcula que'ls morts passen de 20 y els ferits de 200.

La explosió ha sigut formidable.

S'ha sentit de tots els indrets de Nova York.

Ha quedat enterament destruída l'estació del ferrocarril de Jersey.

Les cases veihines han sofert grans desperfectes, trencantse milers de vidres.

Entre'ls edificis que han resultat més perjudicats hi figuren el del Govern de la illa d'Ellis y el dipòsit d'immigrants de la illa de Governors.

Política

Austria y el Vaticà

París, 1, 9'17 nit.

Budapest. — La comissió de negocis extrangers de la Delegació Austriaca ha aprovat el presupost del departament de Negocis extrangers, refusant una proposició dels socialistes en la que's demanava la supressió de la embaixada de Austria al Vaticà.

Italia y Anglaterra

París, 1, 9'50 nit.

Roma. — A propòsit del incident sorgit entre'l comandant del acorassat italià «Roma» y la esquadra anglesa, a la badiad e Vigo, el ministre de Marina ha facilitat una nota en la que's diu que's tracta d'un petit incident d'etiqueta naval, que no afecta en lo més mínim a les excelents relacions tradicionals entre abdúes armades.

Transacció

París, 1, 10'27 nit.

Bruseles. — El ministre de Justicia ha anunciat a la Cambra que s'ha concertat un arranjament transaccional ab la fondació de Niederfulbach.

L'Estat, per virtut d'aquest acort, no més haurà de satisfer les cantitats que corresponen a la princesa Lluisa.

Tots els valors que formaven part de aquesta fondació revertiràn al Estat.

El Rey renuncia a la renda de la qual la fondació Niederfulbach el feya beneficiari.

Acoraçat anglès

París, 1, 10'46 nit.

Londres. — Avuy s'ha verificat a Canmingtown la botadura del acorassat «Thunderer», del tipu «Dreadnought», construit en un any.

La revolució de Honduras

París, 1, 11'23 nit.

Puerto Cortés. — Les tropes governamentals s'han retirat avuy, deixant als partidaris del general Bonilla amos de tot el litoral arlànech de Honduras.

Els oficials dels Estats Units s'han fet càrrech de Puerto Cortés.

Necrología

Ha mort en aquesta ciutat la virtuosíssima senyora donya Pietat Chaminade y Torner de Llopis, esposa del nostre particular y benvolgut amich don Enrich Llopis.

Les envejables dots personals que adornaven a la finada eren reconegudes per totes les relacions y coneixences de la familia, les quals veyen en ella un espill de totes les virtuts, y per això era apreciada y respectada per quants havíen tingut ocasió de tractarla, y no es aventurat suposar que avuy acompanyen en la seva pena a tota la familia, a la qual, y molt especialment al nostre amich senyor Llopis, enviem la expressió del nostre condol, desitjant a tots cristiana resignació y la gloria del Cel pera la difunta.

Ha pujat al Cel, a la tendra edat de dos anys, la xamosa nena María de la Purificació Recasens y Vives, deixant en l'aflicció que es de suposar als seus pares, avies y demés parents que tenien posades en ella ben falagueres esperances.

Déu ha volgut que la tendra criatureta anés a passar al Cel la seva festa onomàstica, trayentla d'aquest mon plè de perills y penes pera portarla a la gloria eterna en companyía dels àngels, desde ahont està ja segurament pregant per la seva familia.

Desitgem que aquesta consideració li serveixi de consol en la seva pena, en la qual l'acompanyem.

Ha mort cristianament en aquesta capital donya Teresa Santasusana y Sala, viuda de Garriga, causant la seva mort l'aflicció que es de suposar a les seves filles, donya Carme y donya Caterina y demés parents, y essent també molt sentida per les nombroses relacions que té la familia en aquesta ciutat, les quals reconeixíen en la difunta les moltes virtuts de que estava adornada.

Déu la tingui al Cel y concedeixi cristiana resignació a les seves filles y demés familia.

El día 29 del finit mes de janer morí a Olot, confortat ab els Ausilis Espirituals y la Benedicció Apostòlica, don Manuel Masllorens y Sederra, persona molt coneguda y molt estimada en aquella ciutat y en tota aquella comarca, en les quals no duptem que haurà sigut molt sentida la seva mort, car s'havía conquerit l'afecte dels seus nombrosos amichs per la seva bondat y tracte afable.

Déu concedeixi a la seva esposa, fills y demés parents un bon consol en la seva pena y al finat la gloria del Cel en recompensa de les seves virtuts.

A la edat de 54 anys ha mort cristianament don Bonaventura Blay y Milà, persona molt coneguda dintre del comerç d'aquesta ciutat y molt apreciada per la seva honradesa y tracte afable, per lo qual no duptem que la seva mort haurà sigut molt sentida, tant en aquesta capital com en la població de Sitges, d'ahont era natural, y en altres moltes poblacions en les que'l finat tenía relacions comercials.

Al enviar a la seva esposa, fill, pare y demés parents el nostre pésam més coral, fem vots pera que Déu aculli en son sí l'ánima del finat.

Anuncis oficials

INGRESSOS de la Companyía dels Camins de Ferro del Nort d'Espanya

LÍNIES	Efectiu en explotació.	Ingressos desde'l 1 al 30 de Janer. 1911 Pessetes	Cts.	1910 Pessetes	Cts.	Diferencia Pessetes	Cts.
Madrid a Irún y sos ramals	909	889.044'15		642.344'15		246.700'00	
Alars Santander	139	31.580'83		31.580'83		—	
Saragossa, Pamplona, Barcelona	773	570.589'07		672.066'80		— 101.477'73	
Tudela a Bilbao	249	223.111'52		267.082'57		— 43.971'05	
Almansa a Valencia y Tarragona	524	615.712'73		535.799'23		79.913'50	
Asturias, Galicia y León	741	412.751'16		655.578'88		— 242.827'72	
Villabona a Avilés	21	21.700'17		24.178'30		— 2.478'13	
Cinfo a Soto de Rey	22	15.428'80		19.602'80		— 4.173'00	
Lleida a Reus y Tarragona	103	57.414'29		89.331'59		— 31.917'30	
Sant Joan de les Abadesses	112	91.094'53		101.429'78		— 10.335'25	
Valencia a Utiel	88	43.474'48		27.956'44		+ 15.518'04	
Total la xarxa	3.681	2.851.494'58		3.559.583'23		— 708.148'65	

	Ingressos desde'l 1 al 30 de Janer. 1911 Pessetes	Cts.	1910 Pessetes	Cts.	Diferencia Pessetes	Cts.
Ingressos	2.851.494'58		3.559.583'23		— 708.148'65	
Kilometratge explotat	3.681		3.681		—	
Ingressos per kilometre explotat	774'70		966'97		— 192'27	

Barcelona 1 de febrer de 1911. — El Secretari del Comité, *Alfred Prater.*

MERCATS DE COTÓ

Telegrames facilitats per D. L. Mata y Pons, de Barcelona

1 de febrer de 1911

Mercat de Liverpool

	Obre	Alsa	Baixa
Janer-Febrer	7'82	—'03	—'—
Mars-Abril	7'84	—'03	—'—
Maig-Juny	7'85	—'03	—'—
Juliol-Agost	7'82	—'03	—'—
Agost-Setembre	—'—	—'—	—'—
Octubre-Novembre	7'17	—'03	—'—
	—'—	—'—	—'—
Telegrama 12'15. Vendes 6.000			
Disponible	8'00	—'—	—'08
Mars-Abril	7'82	—'03	—'—
Maig-Juny	7'84	—'03	—'—
Juliol-Agost	7'81	—'03	—'—
Tanca Liverpool.			
Janer-Febrer	7'78	—'—	—'01
Febrer-Mars	7'78	—'—	—'01
Mars-Abril	7'80	—'—	—'01
Abril-Maig	7'81	—'—	—'01
Maig-Juny	7'82	—'02	—'—
Juny-Juliol	7'81	—'01	—'—
Juliol-Agost	7'80	—'01	—'—
Agost-Setembre	7'61	—'02	—'—
Setembre-Octubre	7'31	—'02	—'—
Octubre-Novembre	7'16	—'—	—'—
Novembre-Desembre	7'10	—'—	—'—

Mercat de Nova York

	Obre	Alsa	Baixa
Mars	14'78	—'—	—'02
Maig	14'95	—'—	—'03
Juliol	14'96	—'—	—'03
Agost	14'64	—'—	—'03
Telegramas segón.			
Janer	—'—	—'—	—'—
Mars	14'74	—'—	—'06
Maig	14'93	—'—	—'06
Juliol	14'94	—'—	—'05
Tanca Nova York (Telegrama d'ahir a les 11 nit.)			
Febrer	14'73	—'—	—'07
Abril	14'93	—'—	—'05
Juny	14'93	—'—	—'06
Agost	14'69	—'—	—'05

Cals, guix y ciment

S'han tramès els següents telegrames:

«Ministre Governació. — Madrid.

Gremi Mestres Fusters de Barcelona interessa de V. E. prompta y justa resolució assumpte cals, guix y ciment en bé classe obrera y de Barcelona en general. — President, Joan Barnadas Mestres. — Secretari, Francisco Ferrer Miret.»

«Sabadell. — Hotel París. — Madrid. Gremi Mestres Fusters reunit acorda manifestar comissió absoluta adhesió y s'ofereix incondicionalment, enviant ministre Governació telefonema demanant prompta y justa resolució assumpte cals, guix y ciment. — President, Joan Barnadas Mestres. — Secretari, Francisco Ferrer Miret.»

«Madrid. — Joseph Sabadell. — Hotel París.

Comissió Junta Gremi Cerrallers visitat governador per la prompta resolució assumpte ciment pera'l bé dels interessos Barcelona. — President, Campmany.»

«Madrid. — Ministre Governació.

Comissió Junta Gremi Cerrallers y Ferrers visitat governador pera que intercedeixi a V. E. favorablement assumpte ciment. Demora perjudica interessos Barcelona. — President, Campmany. — Secretari, Nicolàs.»

Espectacles

PRINCIPAL. - Teatre Català

Avuy, dijous. Tarda, a dos quarts de quatre. Nit, a les nou. — Nou triomf de la eminent senyora Xirgu, ab les obres den Pin y Soler:

PORUGA - BIBIANA - ARIANA ABANDONADA

y l'èxit de la temporada:

ELS ZIN-CALÓS (Els gitanos)

Demà: «Andrónica» y «Els gitanos». — Diumenge. Tarda: «La dida» y «Els gitanos». — Nit: «Foch-nou» y «Els gitanos». — Despatx a Contaduría.

GRAN TEATRE DEL LICEU. — Avuy, tarda. Imparell. 2.ª representació de «Carmen», triomf del célebre Palet. — Nit. Par. Debut del célebre Krucenischi ab «Madame Butterfly».

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Dilluns 6 y dijous 9 de febrer

V y VI «Concerts Históricbs» a càrrech de

CLARA SANSONI

Audició integral de «IBERIA» de

ISAAC ALBÉNIZ

A preu de molts aficionats

S'obre un abonament als 2 Concerts Sansoni

Condicions y localitats: Demá, de cinch a vuit vespre a l'Administració del Palau.

TEATRE TIVOLI. — Avuy, dijous, dúes grandioses funcions. Tarda, a un quart de quatre. 2 operetes, 2; 6 actes, 6. Primer: L'aplaudida opereta en 3 actes, «El conde de Luxemburgo». — Según: La grandiosa y aplaudidíssima opereta en 3 actes «El soldado de chocolate». — Nit, a un quart de deu. Primer: «El soldado de chocolate». — Según: «El trust de los Tenorios». — Demá, fixarse ab el Vermouth. Agradable sorpresa. Nit, estrena del sainet en un un acte y 3 quadres, «La partida de la porra». — Dissapte, colossal debut, LA BELLA FEIDIGA, dances lluminoses, única en son genre, espectacle cuite y original. — Próximament debut de la 1.ª tiple cantant Consol Bailo.

TEATRE ROMEA. — Avuy, dijous, tarda y nit. Sarsueles y teatre d'infanta: «Permetim», «En Jordi Famas», «El titella pródichs, «Inocencia». — Demá: «Les alegres comares».

Teatre de Novetats

Companyia cómich-lírica dirigida per Emili Duval y Julià Vivas, de la que formen part les primeres tiples Julia Velasco y Pilar Martí. — Avuy, dijous, dúes grans funcions. Tarda, a un quart de quatre; nit, a un quart de deu. Primer: «De pesca» Según: L'opereta de grandiós èxit

SOLDADITOS DE PLOMO

Tercer: «Las estrellas», per Pilar Martí. — Demá, tarda, gran matinée: «Soldaditos de plomo» y «Fornarina». — Nit, gran funció en honor de don Joseph Joan Cadenas: «Soldaditos de plomo», según acte de «El conde de Luxemburgo» y despedida de la

FORNARINA

TEATRE NOVETATS - CARNESTOLTES 1911

CONCURS TRAJOS D'OPERA PERA LA NIT DEL DISSAPTE 4 FEBRER, a les onze. Premis a les disfreces, exposats a la camiseria Bellfort, Call, 3, Regal a les senyores, regal als senyors; val pera fotografiar a totes les disfreces, del florejat fotógraf Amadeo. Gran adorno y alfombra, espléndida illuminació. GRAN ORQUESTA del mateix teatre. BANDA REGIMENT D'ARAGO. — Detalls per programes en varis establiments. Entrades, lloges y butaques: Sombrereria, Hospital, 1; Daguería, Jaume I, 17; Bar La Lluna, Plassa Catalunya, 9; Sombrereria, Pelayo, 38, y a la taquilla del teatre'l dia del ball.

AVIS. — Será permesa l'entrada a senyores y senyors en trajo de passeig.

ELDORADO. — Teatre de Catalunya. — Companyia NIEVES SUAREZ. — Avuy, dijous. Tarda: El dialech «Para pescar un novio» y la preciosa comedia en quatre actes, de Serafí y Joaquim Alvarez Quintero, «Amores y amoríos». — Nit: «Pera pescar un novio» y la comedia en quatre actes, «Los Galeotes». — Demá, divendres. Dia de Moda: La comedia en dos actes, «La Cinaña» y Estrena a Barcelona de la comedia en dos actes, original de Manel Linares Rivas,

EL BUEN DEMONIO

estrenada ab gran èxit al Teatre Lara, de Madrid.

TEATRE NOU. — Avuy, dijous, tarda, a dos quarts de quatre, Especial, 30 cénts. L'opereta en tres actes

El Conde de Luxemburgo

A tres quarts de sis. Especial, 30 céntims. Primer:

El trust de los Tenorios

Según: Las romanas caprichosas

aplaudits couplets per Pura Montoro. — Nit, a un quart de deu. Funció sencera, 30 cénts. Primer:

El Conde de Luxemburgo

Según: Las romanas caprichosas

Demá, estrena a Barcelona del sainet lírich en un acte y 3 quadres, dels senyors Paso, Abati y Mire. Lleó, «La partida de la porra». — Se despatxa a comptaduría.

GRAN TEATRE ESPANYOL. — Tres únichs y elegants balls de Disfreces d'Anrigemma, que, respectivament, tindran lloch els dies 4, 11 y 18 de febrer.

Primer: Concurs de Belleses.
Según: Concurs de Roses.
Tercer: Concurs de Clavells.

Capritxosos premis als més originals trajos adornats ab flors. — Aquest hermós teatre estará artísticament decorat ab profusió de llums y flors al estil de París y Niça. — Pera lloties y títols, casa Aurigemma, carrer de Fernando, 8.

TEATRE IMPERI. — Companyia cómich-lírica ARTEAGA, SALA LEYDA. — Avuy, dijous, festivitat de Nostra Senyora de la Candelera. Tarda, a tres quarts de quatre. Especial al preu de dobie. La preciosa ópera en 3 actes,

MARINA

per la senyora Faura y els senyors Serdá, Carbonell y Cornadó, alcansant unánims aplausos per sa immillorable interpretació. Preus: Lloties, 4 pessetes; butaques, 1; seyents, 0'60; general, 0'30. A les sis, especial. Primer: La sarsuela «Amor ciego». — Según: La preciosa sarsuela en dos actes y 6 quadres

LA MOZA DE MULAS

Preus: Lloties, 6 ptes.; butaques, 1'50; seyents, 1; general, 0'50. — Nit, a dos quarts de deu. Funció monstre. El millor programa de Barcelona. Primer: La sarsuela en 2 actes y 6 quadres

LA MOZA DE MULAS

Según: Exit colossal, ovacions delirants a la senyoreta Morató y senyors Serdá, Carbonell y Cornadó cantant admiraclement l'inspirada partitura de l'ópera en 3 actes

MARINA

Preus: Lloties, 6 ptes.; butaques, 1'50; seyents, 1; general, 50 cents. — Demá, estrena de la sarsuela «El poeta de la vida». — Molt aviat, represa de l'opereta de gran èxit «La novia millonaria», sofrint una gran variació la part artística pera major èxit de tan reputada opereta.

Gran Teatre Comtal

Empresa GURI. — Companyia BUXENS-PORTES. Barcelonins, tots podeu assistir al teatre, car el problema está resolt de portarhi als vostres fills y passar una bona tarda. — Avuy, represa de la grandiosa obra de magia, orgull del nostre Teatre, dividida en 5 actes y 19 quadres,

EL CASTILLO DE PRAGA

ó

URGANDA LA DESCONOCIDA

A riure! Al Comtal!

Tarda, a dos quarts de 4 y a les 6. — Nit, a les 9. Cos de ball de 12 hermoses senyoretes del teatre Principal de Valencia; nombrosa comparseria de abdós sexes; ball infernal; grandiosa pluja de foch, enfluernador apoteosis; 24 professors d'orquesta. Tots al Comtal per poch diner. — Butaca y entrada, una pesseta; entrada general, 35 céntims (inclós timbre).

Sala Mercè Exit creixent de les varietats y Pessebre a les Grutes. — Grans actualitats: «Sobre dels núvo «Negrita falsificats», «El martre», «Murat» y altr Ultima dies del gran pessebre.

— Gran — Eden Concert Assalt, 12. — Tots els dies gr especialtes de Varietés: T de, a les 3 1/2. — Nit, a les 9 ENTRADA LLIURE

Gran Café-Restaurant de Novetats Concerts tots els dies pels reputats profess Munner, Font, Termo, Valls y Sabater. De 5 a 7 tarda y de 9 1/2 a 12 nit.

POLIORAMA

9. — RAMBLA ESTUDIS. — 9

Avuy, dijous, èxit del millor imitador d'animals

INIMELEB

Exit incomparable de

Mlle. MARINETTE

— concertista sens igual —

Darrers dies del sublim

Dorix Rey de la broma. - Succés de les - Camelies

duetistes. — Expléndit programa de pelícoles ab estrenes diaries.

NOTA. — Venda y lloguer de pelícoles. Programes pera tota Espanya.

Diorama En autómates: «Alojados». — En pe coles. Estrenes: «El quinto»; «Un al gado en un baul»; «Foscarini ó el hijo del Du «Morat» y altres.

La Camelia Blanca (abans Paloma) carr Tigre, 27. — Aquesta S cietat, aruy, a la nit, donará un lluit ball per banda que dirigeix el mestre senyor Ballaré Les senyores serán obsequiades al entrar ab capritxós regal.

Pera idiomes **La Academia Berlitz** reemplassa l'estar al extranger. — Demanin prospectes. Pelayo, 5

Avisos

J. Torra Huberti. Procurador. Administrador de finques, ha traslladat son despatx al carrer de Bilbao, 209, primer

MOLINS A VENT y Bombes. Instalacions desde 475 pessetes. Demanéu catálechs. Marqués del Duero, 90

Préstams

Diner disponible sobre géneros, mobles, pianos y tota garantia material. Escriure o deixar senyes a B. B. Carrer Zurbano, núm. 9. Anuncis.

Vendes

¡Mobles! Gran liquidació a menys de la meitat de son valor, tots nous, gran luxe, procedents d'una quebra. Menjadors en roure y noguera, dormitoris varis, un estil imperi lo més superior, altres estil anglés, despatxos, cadirats, bureau americá, paraigüers y un magnífich fonógraf gran ab varies planques y molts altres a qualsevol preu. Subasta permanent. Lauria, 58, primer, 2.ª Se compren tota classe de mobles per importants que siguin, reserva absoluta. Carrer Lauria, número 58, primer, segona.

NO COMPREU sense abans visitar la liquidació M. BOADA, Quintana, 14, aprop Fernando, articles pera regals y saquets a qualsevol preu.

Compres

Alhajes or, plata, platí, monedes y dentadures, se peguen preus molt alts, carrer Cardenal Casañas, número 8, botiga, Joseph Núñez.

Anuncis

La Forsa y la Salut

A tots els malalts, a tots els convalescents y a tots els débils, el

VI DE BAYARD

PEPTONA FOSFATADA

els donará ab seguretat la **Forsa** y la **Salut**. — Dipósit en totes les farmacies. — **Cotlin & C.ª** — París.

¿Té vosté MAL DE CAP al llegir o escriure o fixar sa atenció llarga estona en algún objecte petit?

¿Sí? Doncha, es probable que vosté necessiti usar ulleres o lentes

Quan la vista no es bona s'ha de ser un gran esforç cerebral pera veurehi. Llavors es quan s'origina el mal de cap que tan molest resulta

VAGI A

La Óptica Medical

BOQUERIA, 22

y allí, deixant apart tot mercantilisme, li dirán si necessita o nó ulleres.

Fabricació de cristalls y montures

Binocles, impertinents

ÓPTICA EN GENERAL

ANEMIA *POBREZA de SANGRE*

FLUJOS BLANCOS
DEBILIDAD GENERAL
NEURASTENIA
CONVALESCENCIAS

CURACIÓN RADICAL **EN 20 DIAS** por el **Elixir de S.t Vincent de Paul**

6 pesetas la botella en todas las Farmacias.

DESCUBRIMENT SENSACIONAL

Curació de les malalties de la pell y també de llagues de les cames

LA PELL

Mals de les cames

Abans de la curació

Després de 15 dies de tractament

Hem senyalat als lectors d'aquest periódich el descubriment sensacional del senyor RICHELET, farmacéutich y químich a Sedan, de França, en lo que toca a les malalties de la pell. Aquí la llista d'aquestes malalties que han sigut curades, després d'alguns dies, per aquest tractament maravellós.

Eczema, herpes, impetigos, acnes, granallades, pruritos, rojors, granallades tarinacies, sycosis de la barba, colitors, llagues varicoses y ecsemas varicoses de les cames, acariasis.

Aquest maravellós tractament exerceix la seva acció tant sobre'l punt en el qual se localisa'l mal com sobre la sanch, que, després d'alguns dies, se troba transformada y purificada.

Tots els ensaigs tingueren bon èxit, y no s'ha produit may una recaiguda després de la curació.

El preu del tractament es proporcionat ab totes les condicions de la fortuna.

Existeix també un tractament pera'ls noys de tres anys fins a setze.

Acaba l senyor RICHELET d'instalar dipósits dels seus tractaments a totes les apotecaries y drogueries d'Espanya.

Un follet, en llengua espanyola, tractant de les malalties de la pell, ha de ser remés gratuitament pels dipositaris a totes les persones que'l demanin.

Pera obtenir també gratuitament aquest follet basta dirigirse al senyor

L. RICHELET, 13, rue Gambetta a Sedan (França)

BARCELONA. — Srs. Vicents Ferrer y C.ª, carrer del Comerç. — Fill de J. Vidal y Rivas, carrer Moncada, 21. — D. Salvador Andreu, Rambla de Catalunya, 66. — Srs. J. Uriach y C.ª, carrer Moncada, 20. — Srs. Riudor y Parés, Plassa del Angel, 12. — D. Joseph Segalá Estalella, Rambla de les Flors, 4. — D. J. Viladot, Rambla de Catalunya, 93. — D. Antoni Serra, Pelayo, 9, Centre d'Especs. — Viuda de Salvador Alsina, Passatge del Crédit, 4. — Sr. Francisco Loyarte, 9, carrer Sant Ignasi de Loyola, San Sebastian.

QUINTA DE 1911

CENTRE DE REDEMPCIONS DEL SERVEY MILITAR

Establert a Guadalajara, Horno de San Gil, núm. 5, desde l'any 1889, baix la direcció de don Antoni Boixareu y Claverol, propietari, industrial y rentista. Autorisat per R. O. de primer de desembre de 1900. — Desde l'any 1880 ha pagat per redempcions de mínyons assegurats **18.096.000 pessetes**. Per 850 pessetes pagades al comptat y 875 en dos plassos, seran redimits els mínyons que contractin y resultin soldats, com també'ls excedents de cupo que algún cridats pera cubrir baixes naturals y durant la responsabilitat marcada per la llei. — Pera suscriures dirigirse al Centre y a Barcelona a **Don Joseph M.ª Almató. - Passatge del Rellotge, número 3**

(Autorisat aquest anunci per la Comisseria de Seguros.)

Regades Máquina patentada pera elevar aigües, senzilla y sólida, no's pot descompondre; economia de força 50 °/°. Encárrechs de 10 a 12 y de 4 a 6. Pelayo, 22 entresol, 1.ª

Fábrica de Flors, Corones y Plantes

y articles necessitats per festes

Antiga Casa. — T. COSTAS. — Palla, 13 y 15, prat

¡FORA PEL MOIXI!

Es POLVOS COSMETICHS DE FRANCH treuen en poch minuts el pel de qualsevol part del cos, mata ses arrels y no torna á sortir. No irrita'l cutis. Aquest depilatori es utilíssim á las senyoras que tingan pel moixi (vellos) a la cara y brassos, pues ells poden destruirlo.

Un pot 2'50 pessetas. S'envia certificat per correu si per cada pot se remeten 2'50 pessetas en libranza de Giro mutuo o en sellos de correu.

Farmacia Borrell

Comte del Assalt (carrer Nou), núm. 52. BARCELONA

Depilatori Maria Stuard

Usant aquet Depilatori may tindreu pèl moixi

La dòna, en totes ses edats, deu procurar fer sempre forsa goig

El Depilatori Maria Stuard és él millor de tots els depilatoris, per sos sorprenents y maravellosos resultats. Es el més eficás y inofensiu, puix no irrita'l cutis per delicat y fi que aquet sia.

El Depilatori Maria Stuard és el més eficás perque ab son ús s'obté la completa desaparició de tot pèl moixi y pèl. Es el més inofensiu, per ésser l'únich quina aplicació no perjudica may, per molt temps que s'usi.

El Depilatori Maria Stuard és indispensable en tot tocador per sa elegant presentació en fresch de cristall tallat y per ésser l'únich que no despedeix mal olor, puix la pols conté un perfum delicat.

El Depilatori Maria Stuard és el més práctich perque en molts casos, y especialment en edat jovenil, n'hi há prou ab una o dues aplicacions pera que desaparegui per complet el pèl moixi y pèl, y no torni a readeréixer. No taca y deixa'l cutis ters y hermós.

El Depilatori Maria Stuard deuen usarlo les senyores y senyoretes en totes ses edats. Les mares deuen aplicarlo a n'aquelles de ses filles que en principi els apareixi pèl moixi. Els joves que per la seva edat no tenen ben poblada la barba y bigoti, evitarán ab son ús les molesties de afeitarse. També evita erupcions a la cara, etc., etc.

N.º 1. — Pera que desaparegui'l pèl moixi **N.º 2. — Pera que desaparegui'l pèl**

Els prospectes expliquen la manera fácil d'usarlo. Se ven a la perfumeria Lafont; drogueries de Vicens Ferrer y C.ª; Riudor y Parés, Portal del Angel, 14, y farmacia de Botta y Baltá, Rambla de Catalunya, 1. — Se remet certificat per correu enviant als senyors Botta y Baltá 7 pessetes en segells de correu o lletra de fácil cobro. Se suplica envíin nom y senyes ben inteligibles. — Preu: 6 pessetes fresch.

TINGUEU CONFIANSA

TOTS ELS

que tinguéu el **PIT DELICAT**,
que vos **REFREDEU** facilment,
que teméu el **FRET** y l'**HUMITAT**,

Les

PASTILLES VALDA

ANTISSÉPTIQUES

fortificáran els vostre BRONQUIS y els vostres PULMONS

TINGUEU CONFIANSA

Els que **Pateixen del Pit**,
Els que sofreixen una antigua **Bronquitis** refermada cada hivern
Els que tenen la **Gola** delicada y la **veu** s'els torna **ronca**
al mes petit refredament.

TINGUEU CONFIANSA

ASMÁTICHS, EMFISEMATOSOS

Les

PASTILLES VALDA

SON INFALIBLES

PRO TINGUÉU CUIDADO EN EXIGIR

en totes les Farmacies y Drogueries

LES VERITABLES PASTILLES VALDA

venudes SOLAMENT en CAPSES

PORTANT EL NOM

VALDA

NO VOS DEIXÉU PAS ENGANYAR

Formula:
Menthol..... 0.002
Eucalyptol 0.0005
Azucar-Goma.

Còm se curen les MIGRANYES Y NEURALGIES

La célula cerebral irritada produeix les neuralgies, migranya, rodaments de cap, la incapacitat de treballar, de reflexionar, etc.; se localisa en el crani, passant al estómach y produint gasos, basqueig y vòmits: el malalt se troba allavors millorat al treure líquits; però els pochs dies apareix la crisis; el pacient sab que'ls vòmits indiquen el fi del atach y els espera ab impaciencia. En la dòna nerviosa, el período menstrual despertará la crisis mentres no's calmi son cerebre. Totes les especialitats tendeixen a calmar, y cap tendeix a **curar**; solsla **VALEROLINA MONREAL** posseeix aquesta propietat; seguiu els consells que indiquen sos prospectes y veuréu desaparéixer aquestes afeccions, que tant amarguen la vida de la Humanitat.

Més de deu mil casos curats radicalment ab la

Valerolina Monreal

Una senyoreta de vintidós anys, que patia neuralgies crudels feya tres anys, no podia dormir ni nodrirse; tenia l'estómach y la médula irritats; la tractaven com anémica, molta carn, ferro, vins de quina y grans passeigs pel camp, etc. Tot aixó empitjorave la irritació del estómach y médula; vaig prescriure repos absolut uns dies, alimentació d'ous, llets, sopes y fécules; passats vuit dies, sortir y donar passeigs curts y alegir peix blanch; als vuit dies: carns de gallina, cervells y quelcom de vedella; un sello de VALEROLINA tots els dies: ab cosa d'un mes curá per complet.

Una senyora de quaranta dos anys patia fa temps **mal de cap y basqueig**, dormia poch y tenia **palpitacions y gasos**: curada en quinze dies ab la **VALEROLINA MONREAL**.

Altra senyora de trenta tres anys tenia fort **mal de cap**, dolor a la matriu y dispepsia: portava **cinch anys** patint, sol consequencia d'una erupció y disgustos; li vaig prescriure la **VALEROLINA**, tots els dies alimentació sense vi ni carn, y en vint dies curada.

Un individuo de trenta cinch anys patia freqüents **migranyes**, estómach dilatat y no dormia: curá en quinze dies ab el mateix tractament. — Demanéu per totes les farmacies y Martín y Duran; Pérez Velasco y C.ª — Barcelona; Andreu Uriach, Vidal y Ribas, Rambla de les Flors, 4.

Fenol Comeleran

Es el millor desinfectant, anti-epidémich, anti-hemorrágich, cauterisador y insecticida

El preservatiu més eficás del

Cólera, Febre groga, Tifus y Verola

Cura desseguida les cremades, ferides, perellons, varisses, sarna, brians, picades, mossegades, mal de caixal, etc. Vegi el llibret que acompanya a cada ampolla. Se ven en totes les farmacies y drogueries. Dipósit Central: J. URIACH Y COMPA, Moncada, 20

Pàgina Artística de LA VEU

Excavacions y troballes.-Art antich y modern.-Pedagogía artística.-Museus y Coleccions.-Art nacional y extranger.-Curiositats barcelonines.-Ressenya de conferencies.-Exposicions locals y forasteres.-Llibres y Escoles. Noticies de concursos y de tot lo que pugui interessar als artistes y als industrials d'art

59

De pintura mural

I

En dia la pintura mural viu sotmesa a una tristíssima equivocació. S'anomena així, tota pintura colocada en un mur. ¿Es ben bé això la pintura mural?

El veritable concepte que d'aquesta mena de pintures ne tenien els artistes que brillaren de la época romànica a ben entrat el renaixement, ha sofert equivoques interpretacions en els nostres temps. ¿Per què?

Sempre trobem una perfecta relació entre lo que succeeix y l'ambient o les circunstancies componedores del ambient hont sol succeir.

A mida que la vida dels homes s'ha complicat, les seves arts han perdut encant y frescura; a mida que l'home s'ha cregut progressar en l'investigació de la veritat, l'essencia del seu sentiment estètich s'ha convertit en ficció, y com sigui que també guarda relació perfecta el fons de la idea artística ab el procediment de realisació, un art menyspreuador de la senzillesa creadora, forçosament necessitava completarse ab una técnica torturadora y del tot emancipada de la expontaneitat sublim qu caracterisa lo pensat ab amor y realisat ab franca modestia.

Es admirable descubrir, com les escoles, han sempre servit d'excusa a deficiencies vergonyants, com es igualment admirable descobrir les grans escoles implantades per la força del geni individual o colectiu, sense propósit ni teoría de cap mena. Aixís, y per un seguit de circunstancies que, de ser explicades, donarían fé de tot quant venim d'insinuar, ens trobem, avuy per avuy, de cara a una pintura mural mistificada, y justificada a sa manera per aquells que la conreuen aixís: mistificada.

Concebir un assumpte; desenrotllarlo; realisarlo completament en una tela y colocar aquesta a la paret. Hosaquí la pintura mural moderna.

¡Quant y quant lluny se troba aquest concepte de lo que en el fons déu haver de ser la pintura mural!

Pintura mural, no deu ser més que pintura posada a servey de l'arquitectura. Es justament l'arquitectura el march de tota pintura de mur, y tan sols una perfecta compenetració del esperit arquitectónich hont aquella deu desenrotllarse, podrà colocarla en camí y procés d'un veritable triomf.

Es cert: tot això pot igualment ferse, realisant després l'obra en una tela, que será colocada en el mur convenient. Es d'aquí justament, d'ahont arranca la més fatal de les equivocacions.

Tota reflexió y meditació; tot atimat esbrinar; tota filosofia encaminada al veritable bon acert colaborador de l'obra arquitectónica, s'estrellarán davant la desnaturalisació dels elements que deurien realisar l'obra, meditada y filosofada en bé del més perfecte conjunt.

Hi hà una misteriosa adaptació, fins podríem dirne un secret amor entre'ls elements materials de la nomenada pintura de parets, que la fan esclatar en gloriosa exaltació, ab la llegitimitat de lo noble y lo gran.

¿Per què abandonar una llegenda tan sublim? ¿Per què, artistes catalans qui compteu en els vostres avant-passats una branca de pintors de murs, sou refractaris al seguiment de tan honorable tasca?

Es que, sens dubte de cap mena, porteu al demunt l'estigma del art torturador, y heu renegat de tota sublim senzillesa; es que l'ambient sech y enemich de la placidesa espiritual vos embriaga; es que, sense donàrvosen compte, patiu al mal del embrollament.

Jo sé perfectament, que'l pretendre tornar als temps del seràfich pintor de Fiesole, seria poch menys que un absurde; però d'aquells temps als nostres, es imaginable un entremàg equilibrant. Ahí sí: la veritable pintura mural enclou grandissimes incomoditats, es en el procediment una pintura del tot allunyada d'aquell bell sommar la vida d'artista en l'agredolç d'una bohemia socorreguda o de una opulencia bohemia, es dura, es terca y exigent, perque lliga, mana y absorveix, però ho paga tot sobradament, quan se mostra generosa y enlairada, sense limitacions ni encongiments, compenetrada del tot ab el sentiment que la creava y fidel a la idea mare que l'ha feta nèixer. Y miréu: fins en l'ordre intelecte es d'una bondat excelsa la pintura mural, perque tot quant exigeix de expontaneitat en sa realisació definitiva, reclama un perfecte meditar per endavant y en consequencia, una ordenació de idees que al constituir hàbit, contribueix a fer del artista, un veritable apóstol del bon sentit, sense envanaments ni excentricitats, ni grollerías permeses al artista en general, que's deu al impuls del seu geni y a la tortura de ses exaltacions. La pintura mural es aquella que reclama del artista enfilarse més amunt pera durla a realisació, y que necessita del mateix més sanch freda pera evitar tot desvaneixement que podría conduirlo a inevitable caiguda. Es, en una paraula, la pintura de la serenitat.

Y això es lo que'ns cal, y això es, justament, lo més costós d'alcançar: la serenitat.

Ni'ls temps, ni les circunstancies per que atravessem son propicies a la troballa de la serenitat, però heusaquí una lluita nobla... es tan admirable trobar homes serens en dia!

No es, per cert, una revelació, parlar de Puvis de Chavannes, però'l seu comés com a pintor de murs, en tot y que no ho fos en absolut, fa pensar en aquest triomf de la serenitat, y inicia bona cosa del camí sentimental per ahont la veritable pintura mural deu conduirse. Ell ha sigut el pintor de teles qui més s'ha apropat als resultats técnichs hont s'arriba a la mercé dels procediments ingenuus de la pintura directa. El seu triomf va ser el de la serenitat, si, perque ses obres esclataven en mitg del bullici y la desorientació aixordadora dels temps moderns, com una bellissima cançó en llabis d'infant; com el primer esguardar la vida de la reclosa verge, ab la sabiesa del albat y la clarividencia dels iniciats. Y es que Puvis de Chavannes tenía l'amor a l'obra arquitectónica, les seves figures semblaven exteriorisar el sentiment propi, perfectament lligat ab el de les línies que les voltaven més enllà del seu espay concret; ses entonacions evocaven respectuosament una secreta armonía de l'ambient y com nascudes per elles soles ab la modestia de la gentil enredadera. Les pintures de Puvis fan pensar ab la reverencia que un sabi humil deuría fer al totpoderós, y aquesta flor crescuda y admirada en els temps de les estridencies y les velocitats, es el triomf de la serenitat, y no altra cosa.

«Inspiració cristiana», pintura mural de Puvis de Chavannes

No vol pas dir, el parlar encomiàsticament d'un artista, aconsellar als artistes a que'l seguheixin cegament en el camí de sos resultats purament externs, però si que quan aquests resultats se deuen a una bondat interior y posada a prova, es dever enaltidor, exaltarne l'exemple.

Tot lo iniciat per aquestes lletres, es materia de detinguts estudis, que en el seguiment d'altres articles, ens proposem portar a cap. Pera cloure'l present, repetirem lo dit més endavant. Això es: que la pintura mural es la pintura de la serenitat, y que pera assolirne'l veritable triomf, reclama en el fons y en la forma; en lo material y en lo immaterial, una extremada y expontania senzillesa, y una encara més ben provada humilitat.

Adrià GUAL.

La Barcelona que se'n va

Un Sant Crist, una capella, un hospital y una font

Allí hont acaba la Riera de Sant Joan, y s'embranquen els carrers del Sant Crist de la Tapinería, de Graciamat, y de l'Avellana, hi havía tres distintes penyores del passat, dúes de les quals son amenaçades de immediata destrucció per l'actual reforma de Barcelona. Son aquestes les indicades en el precedent títul; sobre elles vaig a dir quelcom, empró sense extendremhi avuy tant com se podría y jo voldría.

I

En l'Arxiu Municipal de Barcelona, s'hi troba un document que porta la data de 23 d'agost de 1432. Malgrat la seva llargaria, per lo curiós y desconegut, vaig a transcriurel.

«En nom de Jhu xst. e de la sua sagrada mare amen Capítols fets e concordats entre los honorables obrers de la Ciutat de barchna com obrers instats e requests per alguns Ciutadans de la dita Ciutat poblats en la partida deius escrita de la vna part, e en Jacme Granell, e P. lobet mestres de cases de la part altre sobre la font fahedora per ordinació dels dits honorables obrers en lo cap del carrer den Auella ves la Riera de sent Johan

»Primo los dits Jacme granell e P. lobet conuen (en) e prometen als dits honorables obrers de fer e construhir la dita font en lo dit loch de bona pedra pichada bona e bella stable e durable prenent del canto de la torra de mcer Pau erolles reforsant lo peu de la dita torra fins al canto del dit carrer ab son canterer grases, e ayguera tro sus a la clavaguera maior. En la qual faràn los dits mestres Quotra gargolles y Grifons raiants so es tres dins lo dit carrer den auàlla e. j. Griffo e Gargolla al cap de la font de la part de la Riera de sent Johan lexant en loch pertinent vna porta per escombrar en son cas la dita font.

»E mes faràn los dits mestres vna represa en que pusque star vna ymage de sent Johan en lo cap de la dita font deves la Riera de sent Johan.

»Item es conuengut e concordat que los dits mestres hagen a pendre laygua pres lo cap de la devallada p riench pus nou dels celestins on se dona vuy en dia la Canonge blancha, e que hagen a ffer. j. spiral ab sa partio de porta en la paret dels celestins deuant la Seu de barchna, on se pertescha laygua de la font del senyor Rey e de la dita font fahedora en lo dit carrer den auella e hagen e sien tenguts los dits mestres amanar la dita aygua dels dits lochs, e fer complidament la dita font raiant canteres, grasos, e ayguora (a) lur cost e messio E hayen facultat los dits dos mestres do amanar la dita aygua fins a la dita font per aquell loch o lochs quels donara de vijares E mes sien tenguts e hajen affer los dits mestres vn pou per scurar la dita font

»Item es comengut e concordat que los dits mestres hagen a tot lur carrech la pedra calç arena e tota la construcio de la dita font canteres, grases e ayguera e manam ni daygua e total acabament de aquella e Encara sien tenguts a la scombra e altres carrochs e avaries los quals a la total perfeccio de la dita font, canteres grases e ayguera e manar de la aygua son o seran necessarias e expedients

»Item es conuengut e concordat que los dits dos mestres hagen haver comensada dobrar la dita font per tota la primera sepmana de Setembra primer vinent o la obra comensada continuar fins a total perfecció de aquella

»Item es conuengut e concordat entre les dites parts que los honorables obrers hagen a carroch de fer prestar parencia si per ventura en manar la dita aygua los dits mestres haurien atreuassar alguns cessar tals empayts o contradictions o embarch que en tal cas los dits honorables obrers los facen donar loch e fer cessar tals empayts o contradictions.

»Item mes es conuengut e concordat que los dits honorables obrers hagen a pagar tan solament las axetas o grifons de couna e lo ferra e plom quiy sia necessari a ligar lo canterer e golfos porta o portes per scurar la dita font

»Item es conuengut e concordat que los dits honorables obrers donen e paguen als dits dos mestres per la dita font menar daygua e altres coses necessarias a la perfeccio de aquella Trecentas setanta lls. barchns sens plus pagadores en tres pagues en e per la forma saguent

»Primo donaran e bastraran los dits honorables obrers als dits dos mestres en lo comensament de la fabricacio de la dita font fahedora docents florins dor daragó o per aquells cent e deu lls. de moneda de barchns de tern per so que los dits mestres pusquen haver e comprar pedra calç e altres cosas necessaris en fer construhir la dita font en la manera dessus dita Entes empero e declarat que los dits honorables obrers en paga prorata dels dits docents florins si a ells sera plasent puguen donar als dits mestres pedra aquella qui a la dita font sera necessaria, e que los dits mestres sien tenguts pendre aquella bona per bona e per aquell for per lo qual la comprarien doltre e no en altre manera

»Item es conuengut e concordat entre les dites parts que feta e acabada la casa de la dita font en la manera dessus dita attes quelos dits mestres son de intencio de construhyr la dita font primerament abans que amanen laygua per so que en lo temps del manar de la aygua la font pusque axugar que en aquell cas los dits honorables Obrers donen e paguen als dits dos mestres altres Cent e deu lls. barchns Entes empero e declarat que si los dits honorables obrers conexen e vehien que fos necessari bestraurar als dos dits mestres alguna quantitat abans que la dita casa de la font o aljup fos del tot acabat o acabada queu pusquen fer, e que acabats los dits aljup e casa de font canterer grases e ayguera los hagen a fer compliment fins a les dites Cx. lls. barchns

»Item es conuengut e concordat entre les dites parts feta e acabada la dita font canterer grases e ayguera ab tota sa perfeccio raiant aygua no restant pus en aquella a fer en aquell cas los dits honorables obrers sien tenguts fer compliment de paga als dits dos mestres e dohar e ytgar a ells la resta de les Trecentas Setanta lls. so es Cent Sinquanta lirs barchns

»Item es convengut e concordat entre les dites parts que los dits dos mestres obligant se a fer e complir ab total perfeccio la dita font raiant segons dalt es contingut ab obligacio de tots turs bens donen por fermanssas

En Pere Andreu perayra.
Johan capdus perayra.
Jacme lobet assalhonador.
Johan lobet taverner.
Johan conesa ballester.
Nalart batifulla dor.
Salvador Texes boter.»

(Arxiu Municipal de Barcelona, «Notularum segon.»)

II

En 1308, Pere Desvilar fundà y dotà pera'ls pobres, en especial pera'ls seus parents que ho fossen, l'Hospital de l'Alven l'establiment, ordenaren que s'hi acullís als pelegrins y se socorregués a quiscun ab una lliura de pà. L'erudit enamorat de Barcelona, don Ramón N. Comas diu (*) que se'ls socorría ab una almoyna de tres pessetes.

Prohibit en 1778, per Carles III, el pelegrinatge y no presentantse ja cap necessitat ab proves d'ésser llegítim descendent dels fundadors, l'Ajuntament donà en 1841 les rendes de l'institució al Hospital de la Santa Creu y entregà l'iglésia y la casa a la Congregació d'Esclaus del Santíssim Sagrament, reservantse empró la propietat d'abdós edificis. Ab tot, jo he vist encara allotjarshi pelegrins.

L'hospital, donchs, va reconstruirse entre la vella casa dels Sentmenat y la font del carrer dit avuy de l'Avellana. Cotejant la escriptura dalt transcrita ab l'estat actual de la font, se veu que aquesta, al adherirseli l'hospital (o potser en temps posteriors encara), va rebre una quasi total modificació; entre altres coses, ja no son quatre les «gàrgoles» que s'hi veuen, sinó dúes (més ben dit, dos troços) y la «represa en que purque star vna ymage de sent Johan», ja no es la que en Granell y en Llobet hi feren, sinó una altra molt menys antiga.

III

Conta la tradició que, per un gran aiguat (en R. N. Comas opina que fou el del 18 de juny de 1578, que l'esmenta en el «Dietari del Antich Consell Barcelonís»), la fortíssima corrent que anava per la Riera de Sant Joan portà un crucifix, el qual va encallarse en les juntures de les pedres, precisament allí hont acaba la dita Riera, y que la tal imatge, reculida per una persona pietosa, va ésser posada a la casa veluna. El crucifix ha ocupat fins ara una represa o capelleta de la cantonada del carrer de Graciamat y el carreró al qual va donar nom. La propietaria del edifici conserva ab gran zel la religiosa penyora y, tan ella com alguns veíns, mostren la devoció que li tenen illuminantla sovint, en especial per la festa de Santa Creu de Maig, donchs aquell día apareix la capella guarnida ab poms de flors y molts ciris.

⁂

Ara bé: ¿ha de pèrdres indefectiblement aquest conjunt típich y tradicional d'un indret de Barcelona? ¿No fóra bó conservar lo que resta de la gótica font, no fóra bó conservar Santa María, modesta, però bella pàgina del barroquisme, ab son hospital com a recort de l'antiga caritat barcelonina? ¿Y no podríx obrirse en la paret de dit hospital una capelleta per posarhi els crucifix que va dur en aquells indrets la riera da, perpetuantse aixís una antiga tradició devota?

Entench que pot ben ferse si hi ha bona voluntat, si en el criteri dels que ho han de fer no predomines l'utilitarisme material, l'afany de ferho tot nou y l'encegament de la rigorosa simetría y de la crúa ratlla dreta. Procurem, donchs, que ab la reforma, no perdi la nostra ciutat sa fesomía y que, tót modernisantla, s'hi enllacen lo pietós, lo artístich y lo pintoresch d'altres èpoques. No ajudem, ni inconscientment, en poch ni en molt, la mala obra d'acrates y anarquistes y la que'l nexent «futurisme», tant o més demoledor, se proposa.

Antoni CARETA Y VIDAL.

30 de setembre de 1909.

(*) «Excursió del carrer de l'Avellana a la torra del *Senyi de les hores* de la Catedral», per Ramón Comas.

Escena devant la mar. — Pintura mural de Puvis de Chavannes

A la memoria den Casellas

Son abundantíssimes les ofertes que s'han rebut, d'obres artístiques, pera figurar a la Tómbola Casellas, que's celebrarà'l mes entrant a les Galeries del Fayans Català.

Els centres artístichs de la ciutat, han près una part activíssima en aquest acte, y els artistes de tots els grupus preparen obres seves, pera ferne generosa donació, en homenatge a la memoria del eminent crítich d'art.

Van repartides fins ara, més de onze centes cartolines, demunt les quals els artistes hi deixen una mostra del seu art. També son moltes les obres rebudes y les anunciades; Telas aiguades, dibuixos, escultpures; de tot hi haurà. El grupu de dibuixants humoristes del setmanari «Cu-cut!» ha promés q a córrer a la Tómbola ab obres diverses y abundants. No volem donar noms, temorosos d'algun descuit que podría semblar postergació.

Sols direm que tot 'indueix a creure que la manifestació que'ls amichs, els deixebles y els companys den Casellas preparen, revestirà caràcters de veritable manifestació artística.

Al Fayans Català, son molts els artistes que cada dia hi fan cap, solicitant cartolines, pera poder portar obres a la Tómbola.

Es una alegría pera nosaltres, veure com la memoria del qui fou el nostre estimat mestre y company, remou a les gents del mon artístich, sense miraments de tendencia ni de grupu.

Recordem novament als artistes que hi vulguin pendre part, que fins el dia 15 del corrent tenen temps de portar les obres al Fayans Català.

L'Escola de la llar

Mobles vells, y cases noves

Les cases dels nostres aixamplis, son massa guarnides. Els guixaires, pels sostres y pels frisos, hi fan de les seves de una manera intolerable. Els pintors entre cançons ressonantes per les amplades dels pisos desllogats, s'entreguen a tots els excessos del «modernisme» copiat de llibres extrangers a propósit pel cas. L'art de recepta invadeix les cases bundes, y entra un gran neguit de pensar que si el pobre llogater té tendencia a les unitats, se veurà obligat a fer uns mobles que al cap de dos díes devindrán un torment pera la familia.

Sense creure en l'unitat, un hom s'esgarrifa en pensar, que si qualque antiga familia del carrer Ample tingués la pensada d'anarsen a viure en un d'aquests pisos, plens d'aromes de pintura al oli y de pastes de paperaire, els bells y simplicíssims mobles menestrals del imperi barceloní, farien un trist paper entre les colorainres desvergonyides ab que'ns obsequia l'esplendor dels propietaris.

Y un hom s'esgarrifa més de pensar que en l'antiga y venerable familia hi podría haver qui notés aquest greu contrast, y qui seguint una folla costum establerta entre les gents barcelonines, li dongués pera refer els mobles; ja que de aquestes tràgiques refetes, ne pervé invariablement, o la destrucció o l'arreconament de les velles peces d'amoblament.

Y no es que parlem de coses remotes que podríen succeir, nó; parlem de coses que esdevenen dia darrera dia. Tots sabem bé prou que, desde que la ciutat nova creix, hi hà una corrent contínua de gent que dels barris vells passen als aixamplis, y que'ls barris vells queden pera la gent de menys cabals y, per lant, de menys miraments en l'amoblament.

Menys miraments—heu dit—y no per que no pugui haverhi un art humil, però això es una qüestió diferenta de la que avuy ens ocupa.

Compteu, cadascú a casa vostra, de ençà que aquest afluir dels barris vells a n'els nous s'es iniciat, quantes y quantes coses belles s'han perdut. Penséu en lo plens que son els quartos dels trastos vells, y recordeuse tots del s fà marqueteijat que vengereu al draguaire, de la calaixera de l'avia, guarnida ab garlandes y castelles de fruita, de les tapisseries de Yeps que tapíçaven uns volls y llorers de caoba, del venerable llit d'estat, de sa florida capsalera, y dels daurats pomposos que rematáven les columnes, a la solemnitat de la época. Penséu ab el tocador de caoba, hont les padrines mostres feren la tualeta pera assistir a n'aquelles festes memorables de l'arribada de donya Isabel, y a n'aquells balls de Lloja de que'l rostre avuy parla un xic sentimental, entre les vostres mitges rilles ecèptiques. Penséu en els stors arronats en qualque insondejat recó de armari, y si us vaga, despleguéulos en cara a la llum pura dels nostres dies, y veuréu en les escenes pastorils entre garlandes, referse l'imatge dolça d'uns dies esvaits, endins dels quals s'allarga l'orígen del nostre ésser; y l'historia petita de la nostra familia; penséuhi ab tot això, y mirèuse la vostra casa y el vostre bufet de noguera crenacimentista, la vostra taula de menjar y les vostres cadires, el vostre saló de ferr visites, el sofá-escó tot daurat y esculpturat, el vostre llit ab plafonatges de fulloles combinada, y no dubito pas que sentireu anyorança dels vells mobles, y que les vostres pensaments us portaran to seguit enllà dels temps neguitosos d'avuy, y anyoreu el confort antich d'aquella antiga casa, y declareu la guerra, als mo

PRIMERA MEDALLA: BARCELONA 1907

MUEBLES
LAMPARAS
MOSAICOS
DECORACION
CANUDA: 4: BARCELONA

TALLERES: Carrer Sarriá, 88

Gran premi
Londres, 1907
Gran premi
Madrid, 1907
Gran premi
Saragossa, 1908
Gran premi
Venecia, 1908
Gran Copa
Venecia, 1908
Gran premi
París, 1903
Membre del Jurat
(Fora concurs)
París, 1909

PRIMERA MEDALLA
Exposició Universal de Barcelona 1888.
PRIMERA MEDALLA
Exposició d'Industries Artístiques, Barcelona 1892.
PRIMERA MEDALLA y adquisició d'una de les obres ab destí al Museu Municipal
Exposició de Belles Arts y Industries Artístiques.— Barcelona, 1898.

Mobles Artistichs
BUSQUETS
Ciutat·9·Barcelona

Proveidor de la Reyal Casa
1904
proposta pera Condecoració per estar fora de Concurs
Exposició de Belles Arts y Industries Artístiques Madrid 1904
Primera Medalla
Exposició de Belles Arts y Industries Artístiques Barcelona 1907

Galeries del FAYANS CATALÁ
Grans salons para Exposicions artísticas
SANTIAGO SEGURA S. en C.
Porcelanes artísticas y Vaixells. — Majólicas. - Pisos vidriados. - Rajoles. - Cristalleria. Bronzes y altres metalls artístichs. - Perfumeria, marca «Parfumerie aux Fleurs»
Teléfon 1884 BARCELONA Corts, 615

PUBLICACIONS ARTÍSTIQUES EXTRANGERES
Sucessor de J. M. Fabre
Emili Moncanut
Arquitectura - Escultura - Pintura y Belles Arts en general.
Portal del Angel, 6 y 8
Venda exclusiva de la revista italiana Modelli d'Arte Decorativa

Pere Reig y Fill
MOBLES Y DECORACIÓ
PASSEIG DE GRACIA, 27
CASA FUNDADA EN 1852 BARCELONA

Gran Taller DE GRAVAT
Baguñá y Cornet
Bonavista, núm. 30, Barcelona
Encárrechs: Cardenal Casañas, 4

Crònica

Aquarels den Llaverías a Londres

Ja anunciàrem dies passats, que l'eminent aquarelista Llaverías farà dintre poch una exposició a Londres. Ara, rebem la invitació d'aquesta exposició, que's celebrarà a les Galeríes Victoria, sots el protectorat dels Reys d'Anglaterra.

Es cos de l'exposició el constituiràn les darreres aquarales montserratines del nostre aquarelista. Les vistes, podem dir, ofereixen un nou encant que cal afegir als que'ns oferiren les que vegérem a l'exposició del Fayans.

Augurem un éxit a n'en Llaverías, per que estem segurs que'ls espectacles maravellosos de la nostra natura, y la traducció personalíssima del nostre amich, s'emportaràn la refinada cupdica dels amateurs d'aquelles terres.

Restauració y troballes pictóriques a Girona.

El notabilíssim arquitecte y escultor en Rafel Masó, de Girona, està treballant ab amorosa lentitut, desde fa algún temps, en la restauració del pati gótich d'una vella casa de la ciutat de Girona; el qual, oblidat de tothom, havía sigut víctima de les desfetes del temps y de la ignorancia de les gents.

Les obres de restauració, son feina difícil y compromesa, y sols un bon seny pot sortirsen airós, si a n'aquest bon seny s'hi afegeix, no ja una mera condició axuta, sinó un xich, un bon xich de sentiment artístich.

Tot això sembla reunir l'obra que porta a terme en Masó, y aixís ho declaren els treballs fets, que son una bella promesa pera'l resultat total de la feina empresa.

Entre les belleses arquitectòniques abscondides sota la crosta de deixadesa y d'oblit s'han descobert unes belles arcades mitjevals, ab columnetes y jochs de capitells, de gracia y perfecció notables. Les seves belles proporcions donen idea d'un total plè d'armonies que s'aniràn descobrint sota la mà amorosa del artista descubridor y rehabilitador.

Ab el patí, se restaurará també un saló adjunt, en el qual, s'han descobert, desota la capa de calç ab que era emblanquinat el sostre, unes belles pintures decoratives de l'Edat Mitjana, ab els escuts característichs, y altres no menys típichs motius d'ornamentació.

Davant d'aquests treballs, l'arquitecte estudiós, s'es posat a cercar datos del edifici que restaurava, y després d'una feina pacienta y amorosa, gratant, gratant, ha trobat altra serie de pintures notables, en l'entexinat d'uns baixos que durant molts anys havíen sigut destinats a quadres.

La restauració, per manques en les troballes, desgraciadament no podrà ser fidel y completa, però'l seny ab que hem vist que's fa, assegura que conservantse tot lo antich, se completarà, posantho de relleu entre'l conjunt.

Els dispendis que ha costat aquesta obra son abundants, y s'ha pogut fer mercès a la lliberalitat y a l'amor a les coses d'art del acabalat fabricant gironí don Joan Saheti, propietari de la finca que restaura en Masó. Rès s'hi ha escassejat, y això es la millor mostra d'aquest amor, com ho es l'haver encomanat la tasca a n'aquest amorós arquitecte Masó, de qui els amichs de les belles coses no saben y n'esperen tan belles produccions.

Curs d'Historia del Teixit

Ahir, a la classe d'Art aplicat al teixit, de l'Universitat Industrial, en Joaquim Folch y Torres, va donar la segona lliçó del curs d'Historia del Teixit, dels Estudis Universitaris Catalans, desenrotllant el següent programa:

Programa: Les primeres manifestacions del Art. — El desitg d'embelliment. — El tatuatge, la pintura y el guarniment del cos. — Decoració de les coves. — Pintures de Cugul. — Pintures de la Madelaine. — Dibuixos dels selvatges moderns. — Decoració d'armes y utensilis. — La copia del natural y els ritmes artificials inspirats en la natura. — Superioritat artística dels ritmes artificials. — Caràcter decoratiu del art naturalista y dels ritmes artificials. — Les primeres manifestacions del art en el teixit. — Troballes de teixits ab mostra colorida en el llach de Robenhauen. — Restes de franges teixides y de color, en els vestits d'espart de la «Cueva de los Murciélagos». — La tintorería. — Pedres de moldre terres de color, trobades en les estacions prehistóriques. — La tintorería en algunes races primitives del nostre temps.

L'Art y el Teixit. — Les formes naturals y les transformacions rítmiques. — L'estudi formal del natural. — L'estudi anatómich del natural. — L'estilisació. — Els ritmes. — Flora y fauna estilisada y ses relacions ab el natural. — Explicació del procés transformatiu, ab els treballs de la classe. — Exemples históricos. — Relació de les formes provinents d'aquestes transformacions, ab el lloch que han de decorar. — Relació de dites formes ab els materials y procediments ab que s'han de construir. — La font de les formes. — El tresor de la Natura. — Els regnes naturals al servey de la decoració. — El tresor de les formes históriques y l'us que se'n deu fer. — Els estils.

En Padilla

El paisatgista R. M. Padilla, ha format d'una excursió artística a Girona, hont ha près diversos apunts de l'hermosa vall de Sant Miquel, pera uns quadres que prepara.

Els esculptors

Se diu que l'arribada del general cubà Joseph Miró, que serà probablement a mitjans d'abril, obeeix a que dit senyor vé comissionat, ab amplis poderis del Govern del seu país, pera encarregar a un dels esculptors, que ell ha d'escullir, el monument a Maceo, que ha de colocarse en una de les principals places de la Habana.

Miquel Angel a Terrassa

Dies passats varen reunirse'ls organisadors y els professors que han de prendre part en el curs Miquel Angel.

Podem anunciar que l'anada de Miquel Angel a Terrassa s'es aplaçat fins al mes de març vinent, en benefici de sa major solemnitat.

L'anada de Miquel Angel a Terrassa pendrà aires de solemnitat popular. Cartells pels carrers ab la testa del gran foraster, anunciaràn la seva visita a la ciutat, y els organisadors projecten encara alçar, durant els dies del curs, una de les estàtues del immortal esculptor al mitg de la plaça pública.

Els uns diuen si serà l'«Esclau» o el «Moisés», els altres si «Llorenç de Médicis, el pensador»... Però de segur que hi haurà estatua a la plaça mentres s'explíqui la vida y les obres del geni del Renaixement.

Saló d'humoristes catalans

Hector Bielsa, el nostre distingit confrare, llença l'idea de celebrar un saló d'humoristes catalans, que hauria d'organisar les redaccions dels tres periódichs satírichs de Barcelona.

Dues vegades s'ha temptat l'empresa, y, que sapiguem, no ha reeixit, al menys la primera vegada. De la segona no ho podem dir, perque sabem que s'havían començat treballs, que no tenim noticia de que hagin fracassat.

La segona temptativa, sembla que sortía de l'empresa propietaria del Hotel «La Rabassada», y que'l Saló s'hauría celebrat allí dalt.

Sia com sia, ens adherim a tota iniciativa en aquest sentit, y comptin desde ara els iniciadors ab tot el nostre esforç periodístich.

Els humoristes francesos

Els membres de la Societat de Dibuixants humoristes francesos, reunits en assamblea, baix la presidencia den Forain, han adoptat nous estatuts de la Societat y concedit un vot de confiança al Comitè per l'organisació del nou saló d'humoristes.

El Comitè ha quedat format pels següents artistes:

MM. Willette, Forain, Chéret, Steinlen, Vèber, Hermann-Paul, Leandre, Morin, Maurice Neumont, Ibels, Truchet, Charly, Testevuide, Galanis, Carlgie, Nam, Thelem, Trilleau, de Veriane, Widopff, Redon, Boutet de Monvel, Auglay, Pouibot, Bagnolet, E. Bernard, Delannoy, H. de Sta, Jeanniot, Moriss, Bernard, Naudun, Iribe, J. Villon, Benj. Rabier, Dethomas, Vallotton, Léone Georges, Weiluc, Markous, Gir.

D'Olot

Diuen d'Olot:

«Aquí, a Olot, son molt freqüents les manifestacions artístiques en els tallers dels artistes olotins. El que freqüenta aquests llochs se convens de que's treballa ab entusiasme y fe, lluitant sempre pera dominar tot lo possible les grans dificultats que ofereix la técnica del Art.

Ara hem tingut l'ocasió d'admirar set notes de diferents llochs de la rodalla olotina, les quals reproduexen el bell espectacle de la darrera nevada y son degudes al pinzell sempre vigorós y atrevit den Berga y Boada.

Quatre de les citades notes son justes de color y construides ab fermesa. La degradació dels termes es feta ab molta habilitat logrant que les montanyes del fons s'allunyin y produeixin un efecte just de perspectiva aèria.

Les tres restants son impresions superbes de nits de lluna en els espadats pichs de Platraver y fondalades de la montanya de Santa Magdalena. Aquestes tres impresions son hermosíssimes y encanta el plàcit misteri de la nit trasladat fidelment a la tela, ab la confusió y l'embolcallament de les ombres que idealisen fins els avenchs més feréstechs.

Al mateix temps la degradació de la tonalitat de la neu, que cap el fons queda quasi confosa ab les ombres blavenques dels fondals, contrasta ab la resplandor esblaymada de la lluna que débilment illumina un petit troç de cel y les crestes de les roques nevades dels cingleres. Aquest dificilíssim genre de pintura el noy Berga el domina y ab aquest domini demostra que s'ha impresionat justament y s'ha copsat una visió justa y harmónica d'aquests espectacles en els que tan pochs son iniciats pera sortirne airosos.

Dintre de poch, aquestes notes seràn exposades a Barcelona en el Saló Parés y estem persuadits que cridaràn poderosament l'atenció y confirmaràn una vegada més el nostre judici crítich.»

La revista «Museum»

Ja ha sortit la revista «Museum», y ab la seva aparició queda coberta una viva necessitat de la nostra vida artística.

El primer número respón a l'idea que en teníem formada, y ens permetía formarla el concepte elevat que'ns mereix el director de la nova publicació, don Manuel Rodríguez Codolà, del qui, per falta involuntaria de compaginació, ens oblidarem de posar el nom, al donar noticia, la setmana passada, de la publicació del prospecte.

El text es escullidíssim. Comença ab un article sobre'l desaparegut retaule de Sant Antoni Abat, seguint un article crítich del senyor Rodríguez Codolà, sobre les darreres pintures den Sert; un article del professor Agressot, sobre la civilisació actual y les Arts, varies noticies breus, y algun altre treball interessant.

El treball gràfich de la casa Thomas es pulchèrrim. Hi hà una tricomía al davant, veritablement maravellosa.

Els demés gravats estàn a l'altura de l'anomenada dels tallers, reproduintse entre notables monuments arqueológichs, obres de pintura y esculptura modernes.

Un vagó decorat per Gerome y Millet.

A l'Exposició de Turin, a la secció de ferrocarrils, hi figuraràn varies obres desconegudes de Gerome y de Millet.

Se tracta del vagó de ferrocarril que fou regalat, com a vagó d'honor, ara fa 50 anys, al Sant Pare Pius IX.

Aquest vagó es decorat ab pintures de Millet y de Gerome, y hi hà, a més, algunes esculptures dels estatuaires francesos Toussaint y Godin.

El vagó pontifical que transportà a Pius IX, de Roma a la frontera dels seus estats, se composa d'una avantcambra, d'una sala de trono decorada per Cerome, y d'un departament privat ab oratori, en el qual hi hà diverses pintures de Millet.

Aquest vagó fou construit segons els plànols y projectes del arquitecte francés Emile Trelat.

Tant per sa riquesa, com pel seu confort, es realment un vagó reyal.

Belleses amagades

S'ha presentat a la Junta corresponent, a París, un projecte pera desembrassar de les cases que s'apilen als contraforts l'iglesia parisenca de Sant Medard, obra dels sigles XV y XVI. Es aquest un dels edificis interessants de París més conegut dels turistes y estudiosos extrangers que dels propis parisenchs.

No obstant, l'iglesia de Sant Medard, es rica en obres d'art, ignorades del públich com dels aficionats, y ara M. Selves, de la comissió de monuments y autor d'aquest projecte, se proposa posarles a la llum.

Entre les pintures que s'hi guarden, procedentes de tots els temps, hi hà un Enterrament de Felip de Champagne, una Santa Genoveva guardant els moltons de Weteau, una imatge de La Religió, de Lagrenée, tres bellíssims vitratges del sigle XVI, y tres tapicerías dels Gobelins y de la Savennerie.

Monument a Beethoven

París vol aixecar un monument al gran músich, y els comissionats han escullit el projecte de monument que anys enrera va fer l'esculptor Joseph de Charmoy, qui ha acabat la seva obra.

Els treballs de fósa començaràn el mes que vé. El monument serà de dimensions extraordinaries. Pel maig vinent se'n farà entrega a la ciutat de París.

Exposició Ingres

El Museu de Montauban, organisa, sots la direcció de M. Lapauze, una exposició de totes les obres conegudes del gran pintor francés.

El Museu de Montauban, després de constituir, desde molt temps ençà, un modest lloch de dipòsit de les obres dels grans mestres francesos del segle passat, se constituirà definitivament en Museu, quedant aquestes obres, de sa propietat.

Princesa artista y presidenta

L'«Academie de Belles Arts de la Cote d'Azur», ha nomenat presidenta a la princesa Gargarine Stourdza, autora del admirable retrat «Ma fille», que en el saló dels Camps Elísseus de París, obtingué un éxit dels més falaguers y una recompensa oficial.

Aquesta entitat, de la que la princesa es presidenta, compta ab socis de tan relleu com els mestres Bonnat, Cormon, Prech, Mercié, Roll, Rochegrosse, Roybet y altres, y entre'ls seus protectors a la princesa hereva de Saxe-Meiningen, germana del Emperador de Alemanya, als grans duchs Miquel y Jordi, y la duquesa Cirilla, de Russia.

«La Ronda de Nit de Rembrandt» es ronda, pero no es de nit.

L'aconteixement desgraciat, que ha fet actualíssima la célebre tela de Rembrandt «La Ronda de Nit», dona lloch a certes aclaracions a que semblen donar motiu certs comentaris-planxes que, alguns periodistes europeus han fet respecte al mateix.

«La Ronda de Nit», en realitat, representa una escena de día. En el quadre hi figuren els soldats de la companyía Batussing-Cocq, per encàrrech dels quals el quadre fou pintat.

Per cert que quan Rembrandt va acabar l'obra, els soldats retratats varen protestar, ja que'l pintor n'havía posat uns a primer terme y altres més enrera, y ells volíen ésser tots al davant, ja que tots havíen pagat igual.

En quant al títul «Ronda de Nit», el quadre el deu a que la corporació cívica que desfilava a les quatre de la tarda pera prestar el servey nocturn, li deyen la Ronda de Nit. Malgrat això, l'escena passa de dia.

Antiguitats robades

A Saint-Omer, un criat ha robat una serie d'antiguitats importants a sa mestressa, venentles a varis antiquaris, per medi d'un complis aixerit.

Un antiquari, al presentàrseli dies enrera el còmplis, a vendre unes peces de porcelana, vingué en sospites, y volgué enterarse de la procedencia de la compra que se li ofería.

Enterat, va avisarse a la seva propietaria, y la bona dona, que no devía pas ser molt amorosa de les seves coleccions, va donarse compte de que feya cosa de tres o quatre anys que li anaven desapareixent, l'una darrera l'altra, varíes de les seves antiguitats.

Detingut el criat, li ha fet saber que si d'aquí a tres dies no tenía en son poder tot lo robat, el ficaría a presin.

Entre lo robat, hi hà no rés menys que un joch de taula de saxe, que consta de 70 peces, varies porcelanes d'igual manufactura, altra de la Xina y del Japó y una bella colecció de Sevres.

Moltes de les peces robades s'han pogut recuperar. El criat, ab tot, pagarà la seva falta.

Els interessos artistichs de Paris

MM. Guillaume Chartenet y Messyni, diputats de la Cambra Francesa, han anunciat una interpelació al president del Consell, referent al abandó en que son tinguts els interessos artistichs de la ciutat, per part del prefecte del Sena.

Imprudencia

Ab aquest títul, un periódich francès publica les següents ratlles:

«L'escena passa a Anvers. Un rich coleccionista de quadres anomenat monsieur Meuke es el protagonista.

M. Meuke está colocant les etiquetes d'enviu, sobre una caixa d'embalatge, ahont hi ha posat curosament un Rubens, un Van-Dyck, un Teniers.

M. Meuke es molt cuidadós en la seva operació; estima molt al seu Rubens, al seu Van-Dyck, al seu Teniers. Procurant que les etiquetes no's desfassin les enganxa ab lacre, y pera fer aquesta operació, rasca un misto a la caixa.

Un troç de sofre inflamat cau, y per una esclatxa, se fica a dins de la caixa y se cremen els quadres.

Costaven els quadres dos cents mil franchs... però ab dos cents mil franchs no's refarà ni un Rubens, ni un Van-Dyck, ni un Teniers.

Centralisme artistich

El mars de l'any passat, fou descoberta a Cherchell (Algeria), antiga terra cessària, una bella estàtua d'Apol-lon, com a fruit d'unes excavacions no massa abundants, però que donaren peu als algerians pera fer un començament de Museu Arqueològich.

Podeu comptar, donchs, com es estimat l'Apol-lon, entre la gent que ab tants esforços començaren un Museu, y com ha sigut violenta y enèrgica la protesta de la ciutat de Cherchell, al saber que el Govern francès, patró de la colonia algeriana, se proposava emportarsen la bella estàtua al Louvre.

Però el Govern francès no està per rahons, y per de prompte l'Apol-lon està tancat a la casa mixta comunal de Gouraya.

El conservador del Museu d'Arqueología de Cherchell escriu aixís, justament indignat:

«La bella estàtua d'Apol-lon, descoberta'l mes de mars darrer, acaba d'ésser objecte d'una reclamació per part de l'Estat. L'estàtua está, mentrestant, següestrada a la casa mixta comunal de Gouraya.

»Una primera conseqüencia d'aquesta extranya decisió judicial, es la de tancar en una cambra fosca la magnífica estatua, privantla de la vista de la gent.

»Aquesta injusticia no deixa d'ésser comentada per la població de Cherchell, y s'hi veu la precaució de l'Estat, pera que la bellíssima estatua, la peça capital de les excavades sempre de la antiga Cessária, passi definitivament a enriquir el nostre petit museu, creat ab tants esforços.

»Per de prompte, cal que l'opinió algeriana estigui advertida y s'oposi, ab totes ses forces, a que'l Museu Algerià sigui desposseit per l'Estat, en profit de les galeries sepulcrals del Louvre, hont hi volen exilar al deu de la llum.

»L'emoció es gran en la nostra ciutat: Sabem que la Municipalitat en pès vetllarà fins a la darrera energía en defensa dels nostres interesses, que son els de l'Algeria. Tenim, además, plena confiança en la vigilancia del senyor general governador, que no separa pas els interessos materials de la colonia, dels interessos artistichs del nostre país.»

La miniatura

La «Societè de la Miniature et des Arts precieux», de París, ha obert una Exposició a les galeries Petit.

En ella's demostra que aquest art minuciós té encara a França molts conreuadors.

Les dònes tenen majoría entre'ls expositors, y algunes obres d'elles s'han emportat els elogis de la crítica francesa.

¿Sobren pintors?

Un célebre crítich francès sembla dirho aixís, al ressenyar les Exposicions del Saló d'Hivern y del Saló de l'Escola Francesa.

Com a dato pera rahonar l'apreciació del crítich, direm solament que al Saló d'Hivern hi han 1.400 quadres, y 1.000 al de l'Escola Francesa.

Foment de les Arts Decoratives

El Foment de les Arts Decoratives ha cambiat son lloch al carrer de Montesión, ahont, donades les especials condicions que reuneix el mateix, celebrará dita entitat exposicions periódiques y fundará un Museu de colleccions d'elements de decoració y obres similars.

VI Exposició d'Art

La secretaría de Belles Arts ha rebut una carta dels senyors Mainar y Carles Vázquez, delegats pera visitar als artistes extrangers que han de concórrer a la nostra Exposició. La carta es de Franca y dona falagueres noticies sobre l'empu viu dels millors y més notables artistes francesos.

Després de grans dificultats vençudes, perque aquells artistes ja tenían els treballs compromesos pera la Exposició de Romay pera'l Saló de París, s'ha pogut lograr que les millors firmes enviu algunes de les més importants obres.

Ha sigut precís que'ls senyors Mainar y Vázquez visitessin un a un els tallers dels artistes.

De esculptura, han ofert enviar, dos bronzes el gran Rodin, y diferentes obres Bartholomè, Bourdille, Injalbert, Marqueste, Dejean, Dampt, Wlerick, Drivier, Niederhausern, Rousseau, Decorchemont, Mme. Dufau, P. Gervais, Etcheverry, Legrain, L. Félix, P. Chabas, Billruett, Gabriel, Ferrier, J. Bail, E. Maxence, J. Gran y alguns més tan importants com aquests, apart dels que'l delegat especial senyor Sert inviti.

També en Clarà, el gran artista espanyol, prepara un enviu de 14 obres seves, y entre elles les premiades a Bruselles, L'Anglada, a pesar de la molta feina pera Roma, també enviarà un gran quadre, y els catalans Goré y Isern, avuy célebres a París, pendràn també part al nostre certàment.

Tindrem, además de La Dupon, dos hermosos plafons y un retrat, de M. Simonne, un retrat y dúes academies, y, per últim, probablement, tindrem tota una sala ab els últims y millors dibuixos de Daniel Urrabieta Vierge, pera ilustrar el «Quijote», que tanta sensació han produit.

⁂

Els artistes escenógrafs Vilumara y Junyent, encarregats d'organisar festivals artístichs durant l'Exposició, estàn activant els preparatius y molt aviat convocaràn a altres celebrats artistes barcelonins pera que hi colaborin.

⁂

Han estat al Palau de Belles Arts els comissaris oficials de la secció francesa, senyors don Guillem Loblevyt y don Joan Azena, acompanyats del cónsul de França.

L'objecte de la visita fou pera enterarse del local que's destinarà a les obres dels artistes de son país, y preparar l'important enviu que ja ha anunciat M. Sisson.

Al mateix temps el senyor Azena ofení a la Comissió Executiva gestionar d'algunes entitats musicals franceses la concorrencia de sos millors elements artístichs a les festes del gran certamen internacional d'Art.

⁂

Ahir se va rebre a la Secretaría de Belles Arts el primer butlletí d'admissió d'obres d'art remès per un artista extranger. El remitent es el célebre pintor nort-americà Joseph Pennell, el qual resideix a Londres, y ha sigut invitat a nostra Exposició Internacional d'Art pels nostres delegats especials don Carles Vázquez y don Rafel Mainar. Envía a la Exposició dotze obres, entre elles sis aiguaforts. De la notorietat del artista respón el que en distintes ocasions ha sigut premiat per ses obres a París, Milán, Xicago, Bruselas y Dresde. La Exposició, donchs, ha començat ja ab èxit.

⁂

El cónsul general de Alemanya, doctor Falcke, acompanyat del comissari oficial d'aquell país, don Huch Herberg, estigué ahir en el Palau de Belles Arts, pera enterarse del espay destinat a la secció alemanya de la pròxima Exposició Internacional d'Art, part c pant, al mateix temps, haver rebut del seu Govern la corresponent autorisació pera practicar les gestions necessaries, a fi de procurar la concorrencia dels més notables artistes alemanys a nostra Exposició.

Tant el cónsul com el comissari senyor Herberg, ofereixen al secretari de l'Exposició, pel qual foren rebuts y cumplimentats, enviar cartes especials de recomanació pera'ls delegats de la comissió organisadora, senyor Mainar y Vázquez a fi de que en els centres artístichs oficials de Berlin y Düsseldorf, siguin atesos en sos treballs de propaganda.

El comissari senyor Herberg, pensa, además, visitar al comte de Güell, al objecte de posarse d'acort, pera la concorrencia dels més notables artistes de Múnich, utilisant a n'aquest efecte la reconeguda influencia de la infanta donya Paz.

GRAN SALÓ PARÉS
Exposició Permanent
— DE —
BELLES ARTS
Renovació d'obres setmanalment
Bronzes - Porcellanes y objectes artístichs
Casa fundada en 1840
Carrer de Petritxol, 3 y 5
BARCELONA

Comers de Antiguitats
DE
Francisco Llorens
Nou de la Plaça Nova, 9 y 11
BARCELONA